

Naročnina mesečno 25 Din, za inozemstvo 40 Din — naročnina izdaja celoletno 96 Din, za inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v Kopitarjevi ul. 6/III

Telefoni uredništva: dnevna služba 2050 — nočna 2996, 2994 in 2050

SLOVENE

Cek. račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349 za inzerate; Sarajevu št. 7563, Zagreb št. 99.011, Praga-Luna j. 24.797

Uprava: Kopitarjeva 6, telefon 2992

Z nedeljsko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Izhaja vsak dan zjutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku

Novi uradniški zakon

Sistem kategorij ovržen, ker nesocialen — Sistematizacija službenih mest 10 položajnih skupin — 10 let za pokojnino — Polna pokojnina 95 odstotkov

Belgrad, 1. aprila. AA. Čeprav je bil 1. 1923. sprejet uradniški zakon, vendar uradniško vprašanje ni bilo popolnoma in definitivno rešeno. To vprašanje ki je bilo za administracijo in za uradnike najprej važnosti, je ostalo še vedno nerešeno in odprto. Temu stanju in neurejenosti je bilo treba napraviti konec, in zato se je pri reševanju ostalih državnih vprašanj rešilo tudi to vprašanje na način, ki najbolj ustreza državnim in narodnim interesom in interesom službe in nameščenec. Rezultat te rešitve je zakon o uradništvu, ki je danes stopil v veljavo.

Vprašanje ni bilo ne preprosto in tudi ne lahko. Zato mu je bila posvečena vsa pažnja. Okolnost, da je rešitev tega vprašanja prišla v dobo, ko vlada takor znano gospodarska depresija, ki zahteva racionalno varčevanje in čim razumnejše proračuniranje, je napravila to vprašanje še težje. Vendar se je po izenačitvi vsega zakonodajstva moralo rešiti. Ves predmet po svoji vsebini in po izdelavi zahteva proučitev vsega vprašanja. Treba je proučiti zakon z dognanjem logične zveze med posameznimi oddelki in partijami zakona, da se pravilno razume duh in smisel tega zakona in pomen rešitve tega vprašanja.

Tako je obenem treba obrniti pozornost na posamezne odredbe in vprašanja, ki so rešena s tem zakonom.

Do sprejetja zakona o uradništvu od 31. julija 1923 so obstajali v raznih krajih naše države razni predpisi o položaju državnih nameščenec in uradnikov civilnega reda. Glavni smoter zakona je bil v tem, da se v tem pogledu ustvari enotnost strok in kategorij nameščenec in uradnikov civilnega reda. Toda sedaj so se pokazali v zakonu iz leta 1923. nedostatk, ki jih je bilo treba odpraviti s sprejetjem posebnih zakonov, ki se nanašajo na posamezne stroke in ki so pomenili oddvojitve od tega zakona. Tako so v državni službi nastale velike razlike. Novi zakon vzpostavlja popolno edinstvo in odpravlja dosedanje nedostatke s preciznimi odredbami in novimi ustanovami in ukinitvijo kategorij po šolski izobrazbi.

Uradniki so se delili v tri kategorije, v prvo, drugo in tretjo, in v vsaki teh kategorij so imeli uradniki različne prejemke, tako da so v tem pogledu obstajali trije sistemi prejemkov. Sistem kategorij in razlik v prejemkih v teh kategorijah je preveč delil uradnike drugega od drugega, celo tedaj, kadar so njihovi poklici bili po činu isti. Pri novem zakonu ni kategorij. To ne pomeni, da ne bi bilo razlik v šolski kvalifikaciji. Sama šolska kvalifikacija ne deli kakor do zdaj uradništva v kategorije, nego služi za merilo, kako in dokod se bodo gibali prejemki po enotni lestvici.

Uradniki z manjšo šolsko izobrazbo in nižji uradniki bodo na podlagi novega zakona mogli priti v skupino uradnikov z višjo šolsko izobrazbo, medtem ko ti na podlagi svoje višje šolske izobrazbe ne pridejo dalje.

Sistematizacija mest

Po dosedanjem zakonu sta obstajali dve vrsti plač, položajna in temeljna. Novi zakon odreja sistematizacijo po skupinah. V tem pogledu je uveden nov načelo sistematizacije mest po vseh strokah, to je, števila mest ni moči brez proračuna povečati. Možnost vstopa v višjo skupino zahteva pogoj izpraznitve mesta v njej. Izvedba sistematizacije same se uredi s posameznim zakonom, ki bo v kratkem sprejet.

Belgrad, 1. aprila. 1. »Službene novine« pod datumom 1. aprila prinašajo zakon o uradnikih. V prvem poglavju so osnovne naredbe, ki so v glavnem slične v bivšem zakonu. Sploh so se spremembe storile samo v nekaterih, in sicer bistvenih delih, druge odredbe pa so ostale iste, kot so bile v starem zakonu.

Ta zakon velja po § 1 za civilne uradnike kakor tudi za ostale uslužbence pošte, brzojava in Poštne hranilnice. Državno službo morejo dobiti samo naši državljani, tuji državljani pa samo, če so deset let prebivali v kraljevini, pa tudi v tem slučaju samo po poprejšnjem odobrenju državnega sveta. § 4 pravi, da državni uslužbenec ne morejo biti tiste osebe, ki izpovedujejo, načela proti obstoju državnih oblik ali načela protipravne spremembe državnega reda.

Razdelitev uslužbencev

Drugi oddelek govori o razdelitvi uslužbencev in služb. § 6: Državni uslužbenec se delijo na uradnike, uradniške pripravnike, zvanikičke (poduradnike) in služitelje. Glede strokovne izobrazbe se zahteva približno isto. Za službo zvanikička se zahteva najmanj dva razreda gimnazije ali srednje ali druge njej enake šole, za službo služitelja pa najpotrebnejšo pismenost.

Tretje poglavje govori o pripravniški službi. § 12 govori o postavljanju. Pred imenovanjem na uradniško službeno mesto je potrebna pripravniška služba in položitev državnega strokovnega izpita. § 13: Pripravniška služba traja najmanj tri leta v eni stroki. Nadaljnji paragrafi govorijo o posameznih vrstah službe.

Prejemki

Četrto poglavje je najvažnejše in govori o prejemkih državnih uslužbencev. § 18: Vsa zvanja uradnikov so razdeljena na položajne skupi-

ne. Izven položaja so predsednik vlade, ministri in bani. § 19: Plača ministrskega predsednika 10.000 Din, draginjska doklada 7500 Din. Ministri in bani: plača 8000 Din, osebna draginjska doklada 6000 Din. § 20: Ministri na razpoloženju, če imajo najmanj eno leto službe, ki se jim vračuna kot ministrska, dobijo prejemke po istem odstotku od ministrske plače, po katerem se odreja pokojnina ministrom.

§ 21: Prejemki uradnikov se delijo na plače, doklade, osebne in rodbinske draginjske doklade. V skupinah od IV. a do X. se plače periodično povzbujejo po tabeli, ki je določena v § 22, in se glasi: Uradniška mesečna plača, položajna doklada, osebna draginjska doklada.

Položajnih skupin je deset

V I. položajni skupini znaša plača 4000 Din, položajna doklada 3500 Din, osebna draginjska doklada za I. razred 1500 Din, za II. razred nič.

II. skupina ima dve stopnji. V prvi stopnji znaša plača 3750 Din, položajna doklada 3100 Din, osebna draginjska doklada 1500 Din v I. razredu, v II. razredu pa 1350 Din. V drugi stopnji znaša plača 3500 Din, položajna doklada 2700 Din, osebna draginjska doklada v I. draginjskem razredu 1500 Din, v II. draginjskem razredu 1350 Din, v III. razredu nič.

III. skupina ima dve stopnji. V prvi stopnji znaša plača 3250 Din, položajna doklada 2170 Din, osebna draginjska doklada v I. razredu 1500 Din, v II. 1350 Din. V drugi stopnji znaša plača 3000 Din, položajna doklada 1720 Din, osebna draginjska doklada v I. draginjskem razredu 1350 Din, v II. 1200 Din, v III. 1100 Din.

IV. skupina ima dve stopnji. V prvi stopnji znaša plača 2350 Din. Ta plača se periodično povzbuje, in sicer na 2550, na 2750 in na 3000 Din. Položajna doklada znaša 1320 Din, draginjska doklada 1300 v I. razredu, v II. razredu 1150, v III. razredu pa 1050 Din. V drugi stopnji znaša plača 1750 Din. Plača se povzbuje periodično na 1950 Din, na 2150 Din in na 2350 Din. Položajna doklada znaša 920 Din, osebna draginjska doklada v I. draginjskem razredu 1300, v II. 1150 Din in v III. 1050 Din.

V. skupina. Plača znaša 1450 Din, ki se povzbuje periodično na 1550 Din, 1650 in 1750 Din. Položajna doklada znaša 800 Din, osebna draginjska doklada v I. draginjskem razredu 1250 Din, v II. 1100 Din, in v III. 1000 Din.

VI. skupina. Plača znaša 1150 Din, ki se periodično povzbuje na 1250 Din, 1350 Din in 1450 Din. Položajna doklada 650 Din, osebna draginjska doklada v I. draginjskem razredu 1200 Din, v II. 1050 Din in v III. 950 Din.

VII. skupina. Plača znaša 910 Din in se povzbuje periodično na 970 Din, 1030 Din, 1090 in 1150 Din. Položajna doklada 500 Din, osebna draginjska doklada v I. razredu 1150 Din, v II. 1000 Din in v III. 900 Din.

VIII. skupina. Plača znaša 730 Din, ki se periodično povzbuje na 790 Din, 850 Din, 915 Din. Položajna doklada znaša 400 Din. Draginjska doklada v I. draginjskem razredu 1100 Din, v II. 950 Din in v III. 850 Din.

IX. skupina. Plača znaša 575 Din, ki se periodično povzbuje na 625 Din, 675 Din in na 730 Din. Položajna doklada znaša 300 Din, draginjska doklada v I. razredu 1050 Din, v II. 900 Din in v III. razredu 800 Din.

X. skupina. Plača znaša 475 Din, ki se periodično povzbuje na 525 Din, 575 Din. Položajna doklada znaša 900 Din, draginjska osebna doklada znaša v I. draginjskem razredu 1000 Din, v II. 850 Din in v III. razredu 750 Din.

Prejemki pripravnikov in zvanikičkov

§ 23: Uradniški pripravniki dobijo na račun mesečne plače v I. draginjskem razredu in sicer v stroki, v kateri so zvanja razdeljena v skupine od VIII. do I. draginjske doklade 1800 Din, v II. razredu 1650 Din in v III. razredu 1550 Din. V stroki, kjer so zvanja razdeljena od IX. skupine, v I. draginjskem razredu 1550 Din, v II. 1400 Din in v III. razredu 1300 Din. V stroki, kjer so zvanja razdeljena od X. skupine, v I. draginjskem razredu 1400 Din, v II. razredu 1250 Din in v III. draginjskem razredu 1200 Din.

§ 24: Prejemki zvanikičkov (poduradnikov) se delijo na plačo in na osebno draginjsko doklado. Vsa zvanja zvanikičkov so razdeljena na tri skupine. Plače zvanikičkov imajo v prvi skupini po tri, v drugi in tretji pa po dva periodična povzbuja.

Mesečne plače zvanikičkov se delijo po položajnih skupinah takole:

V I. položajni skupini znaša plača 600 Din, ki se periodično povzbuje na 680 Din, 760 Din in na 840 Din. Osebne draginjske doklade znašajo v I. razredu 925 Din, v II. 800 Din in v III. razredu 750 Din.

V II. položajni skupini znaša plača Din 440, ki se periodično povzbuje na Din 520 in 600. Draginjska doklada znaša Din 900 v I. razredu, v II. razredu Din 775, v III. Din 725.

V III. položajni skupini znaša plača Din 230 in se periodično povzbuje na Din 300 in 440. Draginjske doklade znašajo v I. draginjskem razredu Din 875, 750 v II., v III. pa Din 700.

Prejemki služiteljev

§ 25: Prejemki služiteljev se delijo na plačo in draginjske doklade in se, kakor pri ostalih, delijo takole:

I. položajna skupina. Plača znaša Din 425, ki se periodično povzbuje na Din 485, 545 in 605. Draginjska doklada znaša v I. razredu Din 700, v II. razredu Din 650, v III. Din 625.

II. položajna skupina. Plača znaša Din 245 in se periodično povzbuje na Din 305, 365 in 425. Draginjske doklade so v I. razredu določene na znesek Din 675, v II. razredu na Din 625, v III. razredu na Din 600.

Draginjski razredi

§ 26: V I. draginjskem razredu so Belgrad z Zemunom, Zagreb in Ljubljana in vsi banovinski sedeži. V II. draginjskem razredu so vsa mesta (krajci), kjer je sedež sreskega načelstva. V III. draginjskem razredu so vsa ostala mesta (krajci).

§ 27: Rodbinske draginjske doklade za ženo in vsakega otroka znašajo Din 150 mesečno.

§ 29: Državnim uslužbenecem, ki imajo stano-

Pokojnine

VIII. poglavje govori o prenehanju službe. Določbe so iste kakor doslej.

§ 113. Uradnik, zvanikičnik in služitelj, ki izpolnjuje pogoje, dobi pravico do osebne pokojnine, če dokonča 10 let efektivne službe. V ta rok se ne računa čas, ki ga je nameščenec prebil v službi v svojstvu pogodbenega uradnika ali dnevnika.

§ 116. Uslužbenec, ki izpolnjuje pogoje § 113, ima pravico, da se mu prizna v pokojnino: 1. čas, ki ga je aktivni uradnik, zvanikičnik ali služitelj prebil kot tak v aktivni službi, 2. čas pripravljane službe, 3. čas v samoupravni službi, 4. čas, ki so ga duhovniki prebili v duhovniški službi priznanih veroizpovedi, 5. čas, ki ga je posameznim uslužbenecem na prošnjo priznal minister.

§ 123. Državnim uslužbenecem pripada po 10 letih 50% pokojnina, za vsakega nadaljnje pogoje pol leta pa se računa za količino pokojnine 0,90%. Če pa bi bil državni uslužbenec vpokojen, predno dovrši svoje leto, ne da bi dovršil 30 let službe, mu pripada od plače, če ni služil 15 let ali ni star 35 let, za vsakega pol leta 0,50%, izpod 20 let službe in 40 let starosti 0,60%, izpod 25 let službe in izpod 45 let starosti 0,70%, izpod 30 let službe in 50 let starosti 0,80% za pol leta. Začeto polletje se računa kot celota.

§ 124. Od položajnih doklad, ki jih je imel uradnik v času upokojitve, mu pripada na račun pokojnine po 20 letih 50%, po 25 letih 60%, po 30 letih 70% in po 35 letih 95%.

§ 127. Upokojeni državni uslužbenec ima poleg pokojnine pravico do osebne doklade, ki se odreja po istih odstotkih, kakor pokojnina od plače, pri čemer se jemlje za osnovo osebna draginjska doklada, katere je pripadala v času upokojitve. Ta doklada ne sme biti manjša kakor za uradnike I. draginjskega razreda po 550 Din, II. po 500, III. po 450 Din, za zvanikičke in služitelje I. draginjskega razreda po 400, II. po 350, III. po 300 Din. Za rodbinske pokojnine uradnikov in ostalih uslužbencev se ustanavlja

pokojninski fond

kot samostojna pravna oseba in se ne sme porabljati za nič drugega kakor za ono, kar je s tem zakonom odrejeno. Ta fond upravlja Hipotekarna banka —

Prevedba po novem zakonu

Po § 249 odgovarjajo dosednji položaji nastopnim novim položajem:

Dosedanji 1-I je odslej I. Dosedanji 2a-I je II-1 stopnja. Dosedanji 2-I je II-2 stopnja. Dosedanji 3a-I je III-1 stopnja. Dosedanji 3-I je III-2 stopnja. Dosedanji 4a-I je IV-1 stopnja. Dosedanji 4-I je IV-2 stopnja. Dosedanji 5-I in 1a-II je V. Dosedanji 6-I in 1a-II je VI. Dosedanji 7-I in 2a-II je VII. Dosedanji 8-I, 2-II in 1-III je VIII. Dosedanji 4-II in 2-III je IX. Dosedanji 2-III je X.

§ 250. Dosedanji uradniki 9-I, 5-II in 4-III dobijo plače uradniških pripravnikov.

§ 252. Državni uslužbenec, ki so bili na dan, ko stopi zakon v veljavo, v aktivni državni službi, ostanejo v skupinah, v katerih so sedaj. Popravila tega stanja se morejo popraviti administrativnim putem.

§ 258. Učitelji narodnih šol lahko napredujejo do V. skupine, dokler ne izide o tem nov zakon.

V prehodnih odredbah se navajajo posamezni paragrafi dosedanjih posebnih zakonov, ki se razveljavljajo. Tako so v zakonu o sodniških razveljavljeni členi 17, 18, 19, 47, 48, 49, 50, 51, 52 in 53. V zakonu o narodnih šolah so ukinjeni §§ 72, 73, 87, 94, 95, 116, 121, 166, 176. V zakonu o srednjih šolah so ukinjeni §§ 75, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 117, 121 in 122. V zakonu o notranji upravi so ukinjeni §§ 15, 85, 91, 99, 100, 101, 102, 103, 107, 110 in 111. V zakonu o bankih upravah je ukinjen § 47. V zakonu o organizaciji finančne službe so ukinjeni §§ 12, 37, 38, 41, 42, 43, 44, 45, 47, 60,

vanje v naturi od države, ali samoupravnih teles, se odbije vrednost od osebne draginjske doklade.

Posebne določbe

VII. poglavje ima odredbe o prisegi, o pokornosti, službeni tajnosti, o nastopanju uslužbenec v službi in izven službe ter odreja, da državni uslužbenec poleg redne državne službe ne sme imeti nobene druge privatne službe brez dovoljenja.

§ 76 odreja, da državni uslužbenec ne smejo ustanavljati profesionalnih društev brez odobrenja resornega ministra. Upokojenci so lahko redni člani, ne morejo pa biti v upravnem odboru.

§ 77 določa, da državni uslužbenec ne smejo sprejemati od tujih vlad daril, nagrad ali odlikovanj brez odobrenja pristojnega ministra.

§ 79 določa, da sorodniki v direktni liniji do drugega kolena ne morejo biti v službenih odnosih nasproti svojemu starešini. To ne velja za učitelje.

§ 93 določa, da se bodo vodili o državnih uslužbenecih uslužbenki listi kakor doslej.

§ 95 odreja, da dobi po smrti vsakega državnega uslužbenca njegova vdova ali rodbina eno mesečno prejemke za pogrebne stroške. Ženi in otrokom se bo dodala še dvomesečna plača, če nimajo drugih dohodkov.

§ 96. Če uslužbenec, preden je dobil pravico na pokojnino, in ima več kot tri leta službe, tako oboli, da postane nesposoben za državno službo, se mu lahko da podpora do 30% plače in doklade, če nima drugih dohodkov in je nesposoben za kako drugo delo.

Dohodki fonda so:

1. prvomesečni prejemki ministrov, banov, uradnikov, uradniških pripravnikov, zvanikičnikov in služiteljev, 2. prvomesečna razlika med dosedanjimi in novimi prejemki v primeru napredovanja, 3. mesečne vloge, 4. razlika v obrestih 1/2%, ki jih plačuje Hipotekarna banka na dolgotrajna posojila, 5. disciplinarne kazni.

§ 136: Pri ministrih in banih je temelj za vloge v uradniški pokojninski fond njihova plača, pri uradnikih je temelj osnovna plača in položajna plača, pri zvanikičnikih in služiteljih plača, pri upokojencih je temelj njihova poslednja plača, po kateri je bila določena pokojnina. Mesečna vloga znaša 5 odstotkov osnovne plače.

§ 138: Vlagatelji dobijo pravico do rodbinske pokojnine po petih letih vlaganja. To velja tudi za rodbinske pokojnine ministrov in banov.

§ 139: Rodbinska pokojnina se odreja procentualno od prejemkov, in sicer po končanih petih letih vlaganja znaša za enega uživalca rodbinska pokojnina 25 odstotkov, za dva uživalca 35 odstotkov, za tri uživalce 45, za štiri uživalce 55 odstotkov; po dokončanih desetih letih vlaganja se procenti povečajo za 5 odstotkov; za vsako nadaljnje leto nad deset let pa se poveča za 1 odstotek, tako da rodbinska pokojnina končno ne more biti večja za enega uživalca od 55 odstotkov, za dva uživalca 65, za tri uživalce 75, za štiri in več uživalcev pa 85 odstotkov.

§ 141. V primeru smrti vlagatelja pred končanimi petimi leti vlaganja ima rodbina pravico do povrnitve vseh plačanih vlog.

§ 147. Rodbinska pokojnina pripada vlagateljevi zakonski ženi in njegovim zakonskim otrokom ali pozakonskim. Ženi, ločeni po predpisih za rimske katolice, ne pripada pravica do rodbinske pokojnine. Več zakonskih muslimank se računa za eno ženo. Vdovi in hčeram vlagatelja se lahko radi ženitve po prošnji, ki se mora vložiti, preden se stopa v zakon, izplača enkrat za vselej; triletna rodbinska pokojnina.

X. poglavje govori o pogodbenih uradnikih in dnevnika, katerih nagrade določa minister.

XI. poglavje govori o disciplinarnih predpisih, ki ostanejo isti kakor do sedaj.

Prehodne naredbe so važne, ker določajo položaj vsakega uslužbenca.

78, 114, 115, 116, 117, 122, v veljavi pa ostaneta §§ 33 in 40.

Poslednje poglavje je najširše in govori o razdelitvi zvanj po skupinah.

Povrnitev škode

Novi zakon predvideva povrnitev škode, nastale v uradovanju s strankami. Ta odškodnina ni bila urejena v prejšnjem zakonu. Zdaj je normirana na ta način: Za povrnitev škode odgovarja nameščenec kot izvršitelj, toda toliko more v tožbo vključiti tudi državo, ker drugače bo država oproščena vsake odgovornosti. Država lahko oprosti uradnika vsake odgovornosti in prevzame svojo odgovornost, če je škoda nastala samo iz prevelike uradne gorečnosti uradnikov. Glede odgovornosti ostanejo dosedanje norme.

Uradniška društva

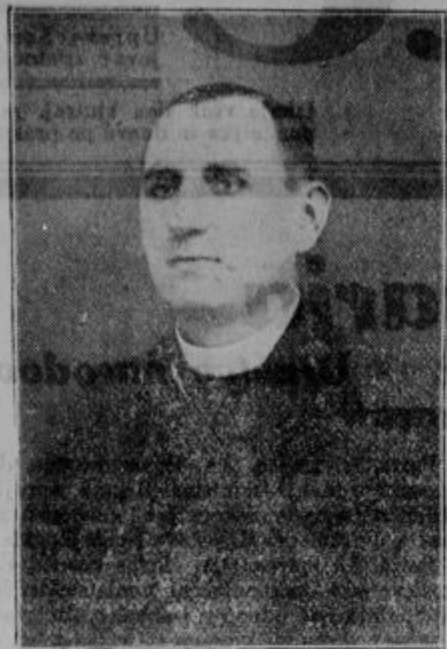
Za uradniška društva veljajo dosedanje uredbe, to je, društva ne smejo biti ne verskega ne plemenskega ne pokrajinskega značaja. Biti smejo samo strokovna in to za vsako vrsto službe posebna društva, vendar samo po eno za vso državo z banovinskimi sekcijami.

Na podlagi teh izjavanj se sme pričakovati, da bo novi zakon uvedel več reda v državni upravi in službi in več enakosti med nameščenec in tako brez dvoma koristil državi.

Zakon je stopil v današnjem dnev v veljavo.

Katoliška Poljska

Dr. Vaclav Kneblewski v Ljubljani

Ljubljana, 31. marca.

Danes se je pripeljal z brzovlakom iz Zagreba Dr. Vaclav Kneblewski, urednik in predsednik Lige poljsko-jugoslovanskih društev v Varšavi, ki potuje sedaj po Jugoslaviji, da pripravi veliki kongres poljskih in jugoslovanskih društev na Poljskem.

Naš poročevalec je obiskal dr. Kneblewskiego na njegovem stanovanju v hotelu »Union«, ki mu je povedal o svoji misli sledeče:

Namen mojega potovanja v Jugoslavijo je bil deloma ta, da v imenu posebnega komiteja, ki se je osnoval takoj potem, ko smo zvedeli za potresno katastrofo v Povardarju, izrazim osebnostno kot delegat komiteja sožalje Nj. Vel. kralju in prizadejim v južni Srbiji. Komite v Varšavi, v čigar odboru so bili najvišji predstavniki vlade, kulturnih in znanstvenih institucij, predsednik pa varšavski župan Slominski, je začel takoj zbirati darove za prizadete. Nabrali smo že obilo podpor in koristnih potrebščin, ko je prišel k seji komiteja vaš jugoslovanski poslanik v Varšavi g. Lazarevič in se nam zahvalil za dobro voljo, pač pa podpora odklonil, ker je vlada odklonila podporo celo iz domaćih krajev. Zato sem odšel kot delegat v Jugoslavijo. V Belgradu me je sprejel Nj. V. kralj v avdijenci. Bil je izredno informiran o nameravani kongresu. Obiskal sem Povardarje in si ogledal prizadete kraje.

Drugi del moje naloge obstoji v tem, da pripravim prvi kongres jugoslovanskih in poljskih organizacij, ki se bo vršil na Poljskem od 26. aprila do 3. maja. Kongres se bo začel hkrati z otvoritvijo veseleja v Poznanju, nakar bodo zborovalci potovali v Gdini in Gdansk in od tod v Varšavo in Krakov. Kongres ima dva odseka: prvi, ki bo izve-

del gospodarski, drugi pa kulturni jugoslovansko-poljski sporazum. Kongresa naj bi se udeležile vse organizacije, ki delajo na zblizanju Poljske in Jugoslavije, tako znanstveni zavodi, univerze, propagandni inštituti, turistična in športna društva, pevске in akademske zveze, slavistična društva, radio in tisk in zatem gospodarske organizacije, ki skrbijo za izvoz in splošno izmenjavo gospodarskih dobrin med Poljsko in Jugoslavijo. Prav lepo so povabljeni seveda tudi posamezniki, ki se kongresa lahko udeležijo kot izetniki. Do poljske meje je vožnja polovična z legitimacijo za veselejem v Poznanju, na meji pa bodo sprejeli udeležence naši delegati. Stroški za osemdnevni izlet v Poljsko so proračunani za jugoslovane približno na 2500 do 3000 Din. Udeleženci kongresa bodo imeli priliko, ogledati si lep del Poljske, spoznati naše življenje in naš kulturni in gospodarski živelj.

Doslej sem bil v Belgradu, Skoplju, Novem Sadu in Zagrebu. Iz Ljubljane pa potujem še v Maribor, da zainteresiram še ondote Slovence za ta velevažni kongres. Kongres bo brez dvoma doprinesel mnogo k medsebojnemu zblizanju, zlasti se zato, ker so se tudi pri nas že dobro pripravi. Naša liga ima društva v Varšavi, Lvovu, Katovicah in Krakovu. Osnovala se bodo še v Vilni in Gdini. Sedaj pripravljamo knjižnico prevodov najvažnejših jugoslovanskih pisateljev v poljskem prevodu. Urednik te zbirke je profesor Lam, izdaja pa se bo vršila pod protektoratom jugoslovanskega poslanika v Varšavi g. Lazarevica. Pod mojim uredništvom bo v kratkem izšel prvi poljsko-jugoslovanski almanah v krásni izdaji in z obilnimi ilustracijami iz Jugoslavije. Tu bo v poljskem jeziku obdelana Jugoslavija s posebnim poudarkom na turizmu. Pri almanahu bodo sodelovali znameniti poljski književniki Osensowski, Solija Nalkowska, Antoni Boguslawski, Emil Zegadlowicz in Jugoslovani profesor Benešić. Veliko smo storili za zblizanje s številnimi akademiki, zlasti z onimi, ki je bila prirejena na čast rojstnemu dnevu Nj. V. kralja Aleksandra v Poznanju, ki se je vršila ob navzočnosti nad tisoč akademikov, program pa se je z radiom prenašal po vsej Poljski. V zadnjem času iščejo naša gledališča jugoslovanske drame in zlasti dobre komedije. V kratkem bo doživela premiro Krležina drama »Gospoda Glembovič«. Izšel bo tudi srbohrvatski-poljski slovar, ki ga je pripravila g. dr. Solija Kavecka. Na kongresu bo posebna seja vseh slovanskih literatov. Jugoslavijo bo zastopal g. Benešić, češkoslovako pa profesor Vydra. Doslej se je prijavilo tudi iz Jugoslavije že več referatov za kongres, tako o literaturi, o kulturnem sporazumu, o turizmu itd. Prijavljenih je 50 službenih delegatov, privatniki se pa še ves čas prijavljajo.

V Ljubljani sem sedaj že petič in moram priznati, da mi je izredno všeč. Prav tako tudi vsa Slovenija. Saj me Slovenci z vsem svojim življenjem spominjajo na domovino, tako da sem med njimi naravnost doma. Danes bom predeval v ljubljanskem radiu o kongresu in upam, da bom imel hvaležne poslušalce, saj je g. profesor Tine Debelak, ki ga osebno poznam še iz Poljske, s svojo in poljskim jezikovnim tečajem v radiu gotovo vrnil veliko zanimanje za nas. Unam, da se bomo koncem meseca zopet videli na kongresu.

Katoliška akcija na Poljskem

Varšava, marca.

Poljska je tako zapletena v razna mednarodno-politična vprašanja, da se skoroda nikdar ne govori o njej v kakšni drugi zvezi. Enkrat stoji pred evropsko javnost v konfliktu z Litvo, drugič je zopet v ospredju vsled kakšnega spora z Nemčijo, zopet drugič jo napjemo pomečano v resne težave z narodnimi manjšinami. Tudi notranja politika daje vedno dosti zanimivega gradiva za senzacij žejno mednarodno publiko. Žiti se mi pa, da se le preveč pozablja na dejstvo, da je Poljska velika katoliška država, da je katolicizem na Poljskem zelo aktiven na vseh poljih, da so katoliški Poljski danes morebiti edina resna opora proti brezboštvo, ki prihaja iz sovjetske Rusije in ki najde najbolj rodovitnega terena ravno v Nemčiji.

Poljska je med drugim edina država v Evropi, katera je papeževa navodila glede katoliške akcije vzela v resen pretes. Po odredbi poljskih škofov se je ustanovil v Poznanju prvi Institut za katoliško akcijo, ki upravlja neposredno njemu podrejene inštitute po posameznih škofijah. Delo je centralizirano in organizatorično tako razporejeno, da poseže v najbolj oddaljene katoliške Poljske. Organizacija je lepa, toda tudi delavnosti katoliške akcije je naravnost občudovanja vredna, ker se je katoliško laičstvo poprijelo papeževe zamisli z veliko pozitivno vredno. Zato ni čuda, če se je pod pritiskom katoliške akcije izgradila tudi sijajna organizacija tiska, ki je v rokah katoliške akcije najbolj važno in najbolj potrebno orodje. Po vsej Poljski je komaj 5 odstotkov tiska, ki je nasproten katoliški cerkvi. To so socialistični in liberalni časopisi. Velika večina tiska je v rokah katoličanov. Sprico neizmerne važnosti tiska za vzgojo javnega mnjenja je poljski episkopat na predlog katoliške akcije ustanovil posebno katoliško informacijsko agencijo »Kape«, ki izdaja dnevna poročila o katoliškem pokretu na Poljskem in drugod ter razpravlja tudi o političnih in socialnih vprašanjih s katoliškega vidika. Mesečno izdaja centralna časopisna agencija vestnike v francoskem, italijanskem, angleškem in nemškem jeziku. Samo tej centralizirani časnikarski službi se ima Poljska zahvaliti, da je tako sijajno odbila naval raznih ameriških verskih sekt, ki so se nedavno navale na Poljsko ter hotele z denarjem loviti pripadnikov med socialno bednimi sloji. Ravno sedaj vodi »Kape« pod smernicami katoliške akcije strnjen boj za svetlost zakona, katerega napadajo nekateri svobodomiselniki krogi celo že v državnem zboru. Pri tem bodi omenjeno, da je poljska časnikarska agencija sploh prva te vrste, ki je izrazito katoliška in je s svojim delom dokazala, da bi se katoliško časopisje prav lahko osvobodilo monopola, katerega imajo ravno na polju tiska gotovi brezverski in protiverski krogi in katerega se morajo na žalost posluževati tudi katoliški časniki, če hočejo svoje bralce informirati. Ravnotako plodonosno vrši svoje delo katoliška akcija tudi v boju proti nemoralnosti, ki

hoče preplaviti državo v obliki pornografičnih časopisov, revij in knjig, ničvrednih in umazanih filmov in očito nemoralnih takomimovanih umetnin. Koncem februarja je katoliška akcija »klicala« velikaški državni kongres v Krakovu, kjer so odlični laiki iz vse države pokazali na nevarnost, ki zalezuje poljski narod na tem polju. Učenjaki kakor Jędrzejewski iz Plocka, Turowiez iz Varšave in Roswadowski so zaporedoma nasopili in predložili konkretne predloge, kako naj katoliško laičstvo pod vodstvom katoliške akcije sodeluje za očiščenje javnega življenja in za razkošenje, ki je predpogoj za vsak krepostni napredek naroda. V tem pogledu so se storili zanimivi sklepi za razširjenje dobrega tiska, za prosvoljno kolportajo katoliških časopisov in knjig poim akademskih krožkov v univerzitetnih mestih, poim posebnih odborov v najbolj ogroženih industrijskih mestih. Poziv Roswadowskega, naj katoliške družine sorodnajo v boju proti razporkam in civilnemu zakonu s tem, da ne bodo sprejemale razoročencev in civilno poročeni v svojo sredo in ne bodo ž njimi občevali, in to brezkompromisno in brez odira na neko laži-moderno družbnost, bi se lahko slišala tudi drugod in mislim, da bi celo v Jugoslaviji lahko našel avditorij, ki bi ga z zanimanjem poslušal in upam tudi s prepričanjem ubogal.

V tej zvezi moram imenovati tudi zelo intenziven pokret, ki se vrši na Poljskem za zblizanje in zedinjenje cerkva. Ne davno je bil posvečen za unijskega škofa dr. Czarnecki, ki je povzročilo nepotrebno vznemirjenje pri treh milijonih pravoslavcev, ki živijo v me'ah poljske republike. Novi škof je po rodu Ukra'inec, in njegovi verniki so izključno Rusi, ki živijo deloma v Volhliniji in v Podlaškem. Jezuitje so ustanovili v Albertinu, prav na meji sovjetske Rusije, velik zavod namenjen za vzgojo duhovnikov vzhodnega obreda, katerih je dosedaj tako pomanjkovalo, da je večina unijskih župnjak bila brez dušnega pastirja. Ker se je tudi v ukra'inski pokret v vzhodni Galiciji pomešalo nekaj elementov, ki so cerkvi sovražni ali pa hočejo cerkev izrabiti samo v politične namene, kar je v mnogih ozirih otežilo vprašanje sporazuma med Ukra'inci in Poljsko, so unijski škofje, na čelu lvovek metropolit knez Septycki, kateremu stoji ob strani možati škof Chomyszyn iz Stanislavova, sklenili zanesti idejo katoliške akcije tudi med katoliške vzhodnega obreda. V to vrho je grško katoliški episkopat ustanovil katoliško ligo s številnimi podoborbi, ki nosijo ime katoliških društev. Šrom vse škofije. Tako je na Poljskem katoliška akcija sredi najlepšega dela za narodni prepored in za uvrstitev obrambne fronte proti brezboštvo iz sovjetske Rusije.

Mali o'clasi

V našem se stojišče na Prešernovem spomeniku kakemu narodnemu zaslovljenemu delavcu, ki bi bil voljan vsaj toliko časa vzrajati na spomeniku, dokler ne doraste kak večji pesnik, ki bi mu 58 let po njegovi smrti postavili na dosednji podstavek primeren kipec. Muza čaka!

Tržaški škof - nadškofu Sedeju

„Kdor Tebe blagoslavlja, naj bo blagoslovljen“

Trst, 31. marca. Glasilo tržaških katoličanov »Vita Nuova« je priobčilo v svoji zadnji številki pismo, ki ga je tržaški nadškof naslovil na gorjskega metropolita Frančiška Sedeja ob priliki 25 letnice njegovega škofovanja. Pismo se glasi:

»Minilo je že 25 let od dneva Vašega posvečenja za škofa; 25 let je preteklo, odkar je duhovščina s svoje goriške nadškofije dobila v Vaši visokosti vzor duhovniških kreposti, ljudstvo sigurnega vodstva, učitelja in zastavončo vere in ljubezni, blagoga in pravičnega nadpastirja, rimsko cerkev pa odločnega branitelja. Skozi čase s'no važnih političnih dogodkov in strasti radikalnih izprememb od davnine vzkorenenih ustanov ste Vi, Visokosti, šli neomadeževano, spoštovan in ljubljen od vseh onih, ki so razumeli Vaše svete namene; ohranili ste dostojanstveni mir, krepostno modrost in evangeljsko razboritost. Iz Vaših odličnih lastnosti in tako lepih vzorov so se porajali dobrodetni učinki na Vašo duhovščino in na Vaše ljudstvo, posebno radi prepričanja, da ostanete cerkev vedno katoliška (vesoljna) tudi tedaj, kadar vzgaja za domovino versko zavedno državljanje. Zgodovina preteklosti je pokazala, kako veliko škodo prizadeva veri in domovini pretirani nacionaizem, presajen v cerkev; zgodovina bodočnosti bo potomecem pričala, kako velike koristi je za cerkev in Italijo Vaše strogo katoliško za držanje. Večni Pastir, ki je rekel: »Učite vse narode«, zdaj očrta, kar je cesarjevega, »ljubi svojega bližnjega kakor samega sebe«, Vas je nagradil z uresničenjem Vaše žive želje, ki ste jo

to'likokrat izrazili, da bi videli združene v enem srcu, v eni sami duši, v ljubezni do vere in v krščanski službi za domovino, Vašo duhovščino in Vaš narod; blagoslovil je Vaše nepopisne napore ter uslišal molitve in čustitke, ki žarijo za Vašo Visokost iskreno iz dna srca tisočih in tisočih ovčic Vaše črede.

Dobrodošle naj Vam bodo tudi čestitke onega, ki Vam je bil nekdaj kot Viš osebi tajnik prav blizu, Vas spoznal do duše, Vas občudoval in je iz Vaših posvečenih rok prejel milost škofstva.

Frančišek Borja, nadškof, metropolit in knez, dvignil svojo glavo, pojdi danes v duhu skozi 25 let »vojega« škofovanja in pogledj, kako je osebjana z zaslugami in Tvoja slavna preteklost, lava in cirkulni oculos tuos et vide. Vseeli se je, uživaj v njej danes, ko se vsega tega spominjaš vae to nadovezuješ z mističnim slavljem svojega jubileja, ki ga s teboj praznuje Tvoja ljubljena čreda. Čistost in pobožnost te krasita s svojim sijajem, škofovsko dostojanstvo te obdaja z lavorjem mag. Ti ponižen, a ne uklonjen, napaden, a ne premagan, si velikan, ki z božjo pomočjo nosiš slavo katoliškega episkopata. »Kdor Tebe blagoslavlja, naj bo blagoslovljen, kdor Tebe proklinja, naj bo proklete, je donelo iz ust cerkve na dan Tvojega škofskega posvečenja. Kdor Tebe blagoslavlja, naj bo blagoslovljen, ponavlja s vero in ljubeznijo navdana duhovščina in ljudstvo vse katoliške cerkvene province.«

Avstrija odpravedala trg. pogodbo

Dunaj, 31. marca kk. Avstrijska vlada je danes zvečer izrazila že dolgo napovedano odpoved trgovskih pogodb z Madjarsko in Jugoslavijo. S tem je porabila prvo možnost odpovedi, da bo mogla dne 1. julija uveljaviti lonsko leto željene agrarne carine. Možno je, da se bo kljub temu Avstrija izognila brezpogodbenega stanja, ker se že več tednov pogaja z Madjarsko in Jugoslavijo za novo trgovsko pogodbo. Obe novi pogodbi pa bosta zgrajeni na znani novi podlagi, namreč na temelju oboje-

stranskih cenovnih eksportnih kreditov, ki bi omogočili neko vrsto obojestranske preference. Pozornost zbuja korak avstrijske vlade samo zato, da je odpovedala ne samo tarifno pogodbo, temveč tudi pogodbo o največjih ugodnostih. Pri tem je morda igral važnost namen, bolj priljubiti na oba sopogodbena. Posebno Madjarsko bi bilo brezpogodbeno stanje zelo mučno, ker se že nahajajo v carinski vojni z Češkoslovaško.

„Nadškof Jeglič - gad“

Ogabno rasramovanje naše duhovščine

Rim, 31. marca. Fašistični tisk obširno poroča o obredu pred tržaško katedralo sv. Justa, kjer so bile na novo posvečene mesne zastave primorskih občin. Najizrazitejši je komentar lista »Tevere«. Ta meni, da je bila manifestacija v Trstu opomin skršilec miru, krščilem relativnega mira, v katerem živi Evropa. To, kar se je te dni zgodilo v slavni trodelni kraljevini, prekaša vsako fantazijo. Tista duhovščina, ki se izrabljuje v politične namene, tista duhovščina, ki se imenuje katoliška, pa nima na sebi nič veselinge kakor nesramnost, s katero skuša zaneti nevarnen ogenj, tista duhovščina iz nekatoliške kraljevine se postavlja proti katoliški državi. Če so italijanska oblastva ustavila na meji in izgnala v božjem imenu, to se pravi v imenu njegovega Boga, Boga protitalijanskega sovražstva, jugoslovanskega škofa, ki ni našel niti besedice, da bi ukrotil svoje nore ovce, je to najmanj, kar morejo storiti. Nočeno načelo, ne pravino diplomatsko, temveč niti načelo krščanske usmiljenosti ne zahteva gostoljubnosti za gada, ki je že enkrat uporabil svoje zobe. V tej presenetljivi in bolestni epizodi ni Italija tista, ki bi morala s'oriti več, ampak najvišja moralna avtoriteta, ki ne more nevtiralno prisostvovati tej klerikomahiji (žabji biki duhovnikov) ob meji.

Agencija »La Corrispondenza« ugotavlja, da je bila tržaška manifestacija svečan protest proti obrekovanju jugoslovanskih škofov in da je z ujo primorsko prebivalstvo potrdilo svojo zvestobo Italiji. Vsa Italija je bila ta dan iskonec proti tistim (duhovnikom), ki so potvarjali resnico, vzpodbujali k sovražstvu in duhovno pripravljali pokolje, mesto da bi po svojem poslanstvu delali za mir in bratstvo. Nato piše poročilo, kako se je v Trstu obred vsilil res v okviru cerkvenih predpisov, ne da bi mu bilo sledilo poulično razgrajanje. Kako pa je bilo v Jugoslaviji? Tam je bilo sklicano ljudstvo različnih plemen, različnih in nasprotujočih si čustev ter separatističnih teženj, da bi ga še bolj naščuvali k sovražstvu, ga naučili nezdravega maščevanja in pripravili na ateulitate in pokolje. To ljudstvo naj bi žilo svoj gnev proti drugemu narodu, zavil v poezijo krščanske molitve.

Mi ne bomo napisali k temu nikakega komentarja. Za nami, za našimi škofi in cerkvijo v Primorju je ves katoliški svet. To se je pokazalo po objavi okrožnice naših škofov in to nam zadostuje. Takšni izbruhji pač niso znak moči. Le tako naprej, pa bo kmalu ves svet izpregledal.

Novi zakoni

Belgrad, 31. marca. AA. Nj. Vel. kralj je na predlog finančnega ministra in po zaslišanju predsednika ministrskega sveta in ministra notanjih zadev generala Petra Živkovića predpisal in proglasil zakon o izprembah in dopolnitvah zakona o skupnem davku na poslovni promet.

§ 1. V točki 4 § 4 zakona o skupnem davku na poslovni promet se črta beseda »desetkratno« in na mestu nje pride beseda »petkratno«.

§ 2. V točki 2 b) § 9 zakona o skupnem davku na poslovni promet se številka 360.000 in pride na mesto nje številka 500.000.

§ 3. Prvi odstavek § 10 zakona o skupnem davku na poslovni promet se izpremeni in se glasi: Davčni obvezanci in po njih pooblašeni namščenci so dolžni na zahtevo državne davčne oblasti predložiti knjigo izvršenega prometa in v poslovni dobi dovoliti vpogled in pregled knjig glede izvršenega prometa in lastnih poslovnih knjig, beležk in dokumentov. Na podlagi tega smejo pooblašeni organi davčne oblasti zahtevati pojasnila od vsakega nameščenca podjetja. To velja tudi za osebe, katerih poslovne knjige in dokumenti veljajo za temelj davka in povračilo skupnega davka na poslovni promet.

§ 4. Za blagovni promet od 1. januarja 1931 do 31. marca 1931 bodo plačale davek na poslovni promet one osebe, ki so po dosedanjih davčnih predpisih izvršile promet, ostale osebe eno četrtino davka na poslovni promet, odmerjenega za leto 1931, osebe, katerih davčna obveznost na te nastopila v teku 1931, bodo plačale skupen davek na poslovni promet za dobo od začeta dela na do 31. marca 1931, če niso dolžne voditi knjigo izvršenega prometa in o cenah davčnega odbora.

§ 5. Osebe, ki ne uredi o skupnem davku na poslovni promet niso predvidene kot plačevalci tega davka, so dolžne za blago, ki se pri njih nahaja v skladišču dne 15. aprila 1931, predložiti davčno prijavo s popisom in vrednostjo tega blaga. Ta popis in vrednost blaga je treba sestaviti za dan 1. januarja 1931, dalje tudi popis in vrednost blaga, avstrijskega 1. januarja 1931 do 31. marca 1931, in popis in vrednost blaga danega v promet v tem času ter blago vrednost tritratu za blago iz prejšnjih in tega leta. Prijavo pristojni davčni upravi

je treba predložiti v oceno davčnemu odboru najkasneje do konca maja 1931. Osebe, ki vodijo trgovske knjige, in one, ki so obvezane voditi knjigo izvršenega prometa, so dolžne obenem s prijavo predložiti overljen izvod teh trgovskih knjig o vrednosti omenjenega blaga. Osebe, ki so z uredba in tarifo o skupnem davku na poslovni promet predvidene kot plačevalci tega davka, predlože v vpogled samo vrednost blaga, danega na kredit 31. marca 1931, in popis, in na podlagi ocene davčnega odbora bo davčna uprava odmerila davek na poslovni promet z 1% vrednosti blaga in terjatev z dne 31. marca 1931. Glede pritožb in ostalega davanja veljajo odredbe prejšnjih zakonov.

§ 6. Davek na poslovni promet, odmerjen na podlagi § 4 in 5 tega zakona, se bo moral plačati v mesečnih obrokih do 30. septembra 1931.

§ 7. Ta zakon stoji v veljavo, kadar se razglasi v »Službenih novinah«, izvajal pa se bo od 1. aprila 1931.

Davki, od ka'erih so o-raščer-e osebe z 9 otroci

Belgrad, 31. marca. AA. Po ohyesilu davčnega oddelka finančnega ministrstva, ki so ga dobile vse finančne direkcije, so osebe z 9 ali več otroci oproščene plačevanja ne samo neposrednih davkov in samoupravnih določad ter davčnih dajatev, odmerjenih po zakonu o neposrednih davkih, nego tudi vseh na podlagi izvršene odmere po tem zakonu predpisanih določad, torej tudi vojnice. Davek na poslovni promet pa so posebej dolžne plačevati, ker tega davka ni moči smatrati kot neposredni davek, prav tako pa tudi kaluk, ker to ni davek, nego dajatev posebne vrste.

Belgrad, 31. marca. AA. Z ukazom Nj. Vel. kralja so na predlog ministra za pravstvo na osnovi zakona o ustanovah imenovali člani sveta za ustanove. Za predsednika je imenovan Gjorgje Vajfert, industrialc, za člana pa Mihajlo Ra'ivajević, podpredsednik drž. sveta, Božidar Prokić, sodnik kasa'jskega sodišča, Miljutin Petrović, sodnik okrož. sodišča, Pera Pono'vić, arhitekt, Cavra Trpković, rentnik in Mihajlo Stojančević, ravnatelj gimnazije v pokolu.

VEČ PROSTEGA ČASA

imate, ako perete Vaše perilo po Schichtovi metodi. Tu imate jedva kaj opraviti: zvečer namočiti perilo v raztopini ženske hvale, zjutraj ga izkuhati s Schichtovim terpentinovim milom.

ZVEČER
Schichtova
Ženska hvala
Prasek za pranje

ZJUTRAJ
Schichtovo
terpentinovo milo

TO JE CELO DELO PRI SCHICHTOVI METODI

Veliki teden v Trbovljah

Za 5 dni ustavljeno vse delo

Trbovlje, 1. aprila.

Danes je delavstvo trboveljskih revirjev zadel strašen udarec. Rudnik Trbovlje je ustavil delo v vseh trboveljskih revirjih, ker ni nobenih naročil.

Upati sicer je, da bo to prisilno praznovanje trajalo le pet dni in da se dotlej razmere uredijo in da bodo ljudje zopet šli na delo.

Metlika dobi glavarstvo

Veliko jeze in mržnje, in lepih in grdih besed in pogledov je rodila zadeva metliškega glavarstva. Sedaj gre ta pravda h koncu in bo njen razplet vsaj zaenkrat dosti ugoden.

Metlika postane sedež glavarstva. Obseg tega novega glavarstva pa bo znatno manjši od prvotne zamisli. Obsegalo bo namreč samo metliški sodni okraj brez semiške občine, pač pa pade pod Metliko žumberska občina Radatoviči. Hrvaške občine: Ribnik in Vivodina in žumberska občina Sošice ostanejo v dosedanjem območju.

Stroške novega glavarstva prevzame mesto Metlika, ostale občine bodo obremenjene le v toliko, kot so bile doslej.

Tako je tudi ta borba končala z obojestransko zmago in obojestranskim porazom. Glavarstvo je dobljeno, s tem je zmagala stališče metliškega mesta in bi se moglo reči, da je s tem propadla naša težnja, ki je bila proti delitvi Bele Krajine.

Toda novo glavarstvo bo po pretežni večini slovensko in bo tako še vedno lahko ohranilo slovenski značaj vzhodne Bele Krajine. Prav tako se tudi prizadetim občinam ne bodo zaradi glavarstva bremena zvišala in je v teh dveh dejstvih zahteva metliške okolice, ki ni bila načelno proti metliškemu glavarstvu, pač pa proti novi mestni tvorbi, ki bi naj združila ljudi, ki bi se le z veliko težavo in nevoljo uživali v novo skupnost. Zakon o ustanovitvi novega glavarstva bo v kratkem podpisan. 30. marca je bil komisijski pregled projektov. Stranke, ki so stanovale v gradu so si že poiskale nova stanovanja, da se bodo oni prostori uporabili za uradne namene.

Tako je ta rešitev v bistvu ugodila obojemu stališču.

Smrtna nesreča 8letnega fantka

Sv. Jurij ob Ščavnici, 28. 3. 1931.

V soboto, dne 28. t. m. popoldne je zadela ngledno Dermotovo družino iz Biserjan strašna nesreča. Sinček Pepek, ki je hodil v prvi razred ljudske šole, se je za steno zunaj tovarne igral. Zagrabil ga je transmisijeska os ter mu zlomila roko; dobil je občutne poškodbe na glavi, pretreslo mu je možgane in prizadejalo druge hude notranje poškodbe. Ravno, ko so ga napol mrtvega nalagali na avto, se je pripeljala njegova mamica iz mariborske bolnišnice, kjer je bila operirana — in to je bilo pretresljivo svidenje. Fantka so odpeljali v mariborsko bolnišnico, kjer je drugi dan, na cvetno nedeljo ob 9. dop. podlegel strašnim poškodbam. Tebi, dragi Jožek, naj sveti večna luč, hudo prizadeti družini pa naše iskreno sožalje!

Umivanje nog

Izmed vseh prizorov pri raznih pasijonskih igrarh napravi na gledalca najgloblji vtis umivanje nog. Ob nobenem prizoru ni ljudstvo tako tiho kot ravno ob tem; vsak čuti v svojem srcu nekaj podobnega kot so nekdo občutili apostoli. Dasi so doživeli marsikaj nerazumljivega in nerazložljivega, odkar so živeli z njim, se jim je ta njegov korak zdel še bolj nerazumljiv. Po njihovem mnenju je njegovo onanjanje nasprotovalo njegovi osebi, ker je nasprotovalo vsem njihovim iz tradicije podedovanim predstavam božjega veličanstva in vse-mogočnosti. In, če se je kdaj izvršila na svetu revoucija, nri kateri njeni voditelji niso imeli samo namena posekati glav trenotno vladajočim krogom zato, da bi oni sami stopili na njihovo mesto in delali prav tako, če ne morda še slabše — se je zgodila tu. Vlada — Bog sam — je zapustil svoj prestol, pustil vse sijaj, združen z njegovo častjo in privzel podobo hlapca. Ni se zmenil za razmere v katerih je vladalo geslo: »Če mi ne daš, ne služiš, če mi nič ne koristiš, se mi ne ukloniš, se ne zmenim zate,« in je pod vplivom tega gesla ves pravi, od Boga zahtevani red bil v očeh ljudi — kot je to še dandanes — nered in neumnost in so se razmere, v katerih je bila takda medsebojna pomoč in zavest neke skupnosti izključena, zdele svete in nedotakljive. Ta revolucija se je razlikovala od drugih. Nobena oblast ni bila uničena, nihče ni kršil pokorščine ali sejal sovraštva, zaničeval stanovske ločitve ali podrejenosti. Tiho se je zgodilo nekaj velikega: Bog je stopil pred nas v podobi sužnja, da bi nam pokazal pot, ki vodi do njega in katero je učil vse svoje življenje: Ljubi svojega bližnjega kakor samega sebe.

Tu je izhodišče za pravo rešitev socialnega

Toda pet izgubljenih šihov tisočim delavcem pomeni občutno gospodarsko nesrečo. Letošnja velika noč trboveljskih rudarjev bo žalostna, kakor malokdaj poprej. Zato želimo v interesu trboveljskih rudarjev in njihovih družin kakor tudi v interesu vsega našega gospodarstva, da bi to stanje kmalu prenehalo.

Potrlost v Trbovljah je strašno velika.

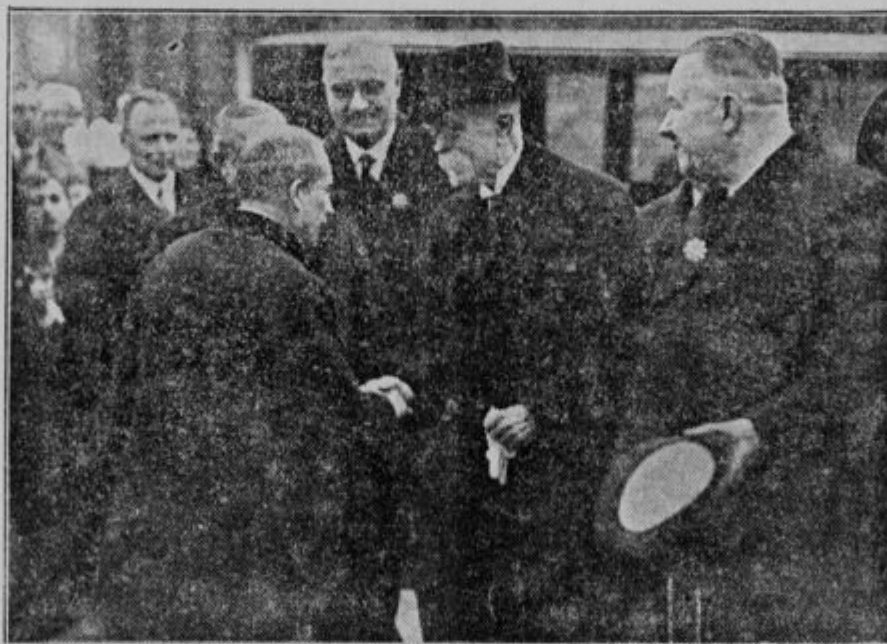
Med brezdomci ni zločincev!

Poročilo ljubljanske policije o raciji med brezdomci

Ljubljana, 1. aprila.

Ponoči je izvršila ljubljanska policija, ki se je poprej o tej zadevi dogovorila z mestnim magistratom, splošno racijo po vseh kozolcih, skednjih in hlevih, kjerkoli že prenočujejo razni brezdomci, brezposelneži. Policija tudi ni prizanesla kanalu in je spravila tudi te iz njihovih »luksemburških bivaljš«. Skupno je policija perlustrirala okoli 200 ljudi, približno toliko, kolikor je sploh ljudi v Ljubljani, ki nimajo svojega doma. Na policijsko so vse te brezdomce popisali za ljudsko štetje, nato pa so jih perlustrirali na kriminalnem oddelku.

Ljubljanski brezdomcem bodi povedano v čast, da med vsemi 200 brezdomci ni bilo niti enega zločincev. Policija je pač obdržala prav majhen del brezdomcev, približno okoli 15, zaradi manjših prestopkov, ostale pa je izpustila. Ljubljanski brezdomci pa so bili popisani!

Predsednik Masaryk na jugoslovanski razstavi v Pragi. — Sprejem in pozdrav predsednika Masaryka na razstavi.

vprašanja. Noben delavec ne bo trajno spoštoval svojega gospodarja in imel iste velike volje do dela, če mu gospodar ne bo pripravil umivati nog — Jezus nam je dal vzgled — in kjer se to ne izvrši, tam se razburjajo duhovi s prevratnimi nauki in idejami, se krčijo pesti, leti kamenje in zadnjo besedo izpregovori giljotina.

V neki Tolstojevi povesti pravi komtesa: »Ali ni prav za prav čudno, da ta dekleta praznično in čistijo naše nočne posode, zato da me lahko sedimo pri klavirju?« Ali ni veliko bolj čudno to, da je nekega dne prišel boljševizem, zaprl klavir, sežgal note, zaplenil graščine in pomelel z graščaki in komtesami! Ne zato, ker je bilo delo krivično razdeljeno, ampak zato, ker oni, ki so vladali in gos-podovali, niso več razumeli evangelija in niso vedeli zakaj se je Jezus ponižal in umival noge svojim apostolom.

Kako redke moderne dame se z materinsko skrbjo zavzamejo za svoje služkinje, poskrbe za pravo, njim primerno razvedrilo, oddih in izobrazbo in jih — kot bi bile njihove lastne hčere, res članice družine — varujejo pred velikimi nevarnostmi, ki jim v moralnem oziru groze v mestu! Kako malo je podjetnikov, ki se z očetovsko skrbjo zavzamejo za svoje delavce in njihove družine! Ze to, da bi vstopil v njihova stanovanja, se jim zdi ponižanje, kaj šele, da bi ga podpirali. Niti na misel jim ne pride, da bi delal Jezus drugače in je ljudstvo prav s tem svojim korakom pridobil zase. V obnašanju za podložnimi in podrejenimi in v načinu, kako sodimo in delamo z onimi, ki se skušajo otresti pretežkega, zaničevanega, poniževalnega hlapčevstva stopi na dan vse barbarstvo moderne kulture.

Als ni čudno kako brezmiselnost si pustiti streči danes večina ljudi in sprejema brez vsakega odziva usluge bližnjega in podrejenega. O kaki zavesti,

da osebnih uslug ni mogoče preplačati z nobenim denarjem, ampak, da je edini ekvivalent človeško — etična protiusluga, sploh ni mogoče govoriti. Premnogi so pozabili, da se socialno vprašanje ne rešuje samo takrat, ko se dvigne proti svojim delodajalcem velikanska množica industrijskih delavcev in zahteva svoje pravice, ampak tudi s človeku primernim občejanjem z nosači, natakariji, uslužbenci, šiviljami, postrežnicami, uslužbenkami v trgovini, vratarji, postrežki in vsemi, ki jim store kako uslugo. Kdor nima za to nobenega čuta in sta mu hvaležnost in spoštovanje do bližnjega in dva neznana abstraktna pojma, ta je pozabil in izrablja dobrote drugih, katerih ne bo sam nikdar povrnil. Pozabil je Kristusov nauk: Če se ne morem darovati in žrtvovati zate, ni prostora zate v mojem srcu. Pozabil je na zakon, katerega je dal Jezus pri zadnji večerji — zakon božje ljubezni, požrtvovalnosti in uslužnosti. Zgled sem vam dal, da bi tudi vi delali kakor sem jaz vam storil. Pozabili so na pooblastilo oziroma obljubo, katero nam je dal Kristus: Kadar boste polni mojega duha, boste tudi vi drugim umivali noge, boste tudi vi služili ljubezni in z veseljem pomagali drugim prenašati težka bremena. Ko bo v vaših srcih zavladalo moje kraljestvo in vas bo presunila moja ljubezen, takrat boste tudi vi hoteli postati zadnji in streči drugim kakor sem storil jaz.

Če mislimo in se globoko vživimo v ta lepi prizor, bomo razumeli njegove besede: Kdor je največji med vami naj bo kakor najmanjši in predstojnik kakor strežnik! (Lk. 22. 26). Navzeli se bomo njegovega duha in ljubezni do bližnjega. Čeprav nam je morda podrejen bomo gledali v njem brata, se bomo zavzeli zanj v stiski in mu pomagali, pokoravajoč se Jezusovi zapovedi: »Ljubi svojega bližnjega kakor samega sebe!«

Srečna Vipava!

Postojna, 1. aprila.

Na povratku iz Trsta, kjer se je vršilo blagoslovljenje mestnih praporov, so se goriški oblastniki, prefekt, župan, fašistični tajnik, policijski ravnatelj in poslanec Caccese ustavili s svojim praporom v Vipavi. Mesto Palermo je darovalo Vipavi velikansko trobojnico, ki so jo v nedeljo posvetili in postavili na 20 metrov visok drog. Učitelji so pripeljali šolske otroke iz vseh bližnjih vasi in karabinerji so nagnali na glavni trg vse vaščane, ki so jih našli na

cesti; slovesnosti je prisostvovala tudi vojaška posadka pod poveljstvom majorja. Zastavo je blagoslovil dekan Breitenberger, ki je bil nedavno policijsko posvarjen. Asistirala sta župnika iz Goč in Podrage. Ko so zastavo potegnili na drog, so Italijani zavpili: »Evviva Italia!« Goriška gosposka je nato posedla v svoje avtomobile, občinski načelnik Zani je še poskrbel, da pride v liste elegantno poročilo »o patriotski manifestaciji Slovencev«, in Bog te obvar! Vipava!

Učiteljski tečaj zaključen

Ljubljana, 1. aprila.

Danes je bil zadnji dan učiteljskega tečaja o moderni šoli. Medtem, ko sta prejšnja predavatelja gg. Hylla in Schmidt predavala predvsem o idejnih temeljih moderne šole, je današnji predavatelj, rektor delovnega šolskega seminarja v Essenu g. Büniger praktično demonstriral moderni pouk. Za to demonstracijo je uporabil dve skupini otrok iz manjšinske šole na Cojzovi cesti.

Tečaj je tudi danes vodil prosvetni šef dr. Lončar, prisostvovalo pa mu je poleg velikega števila učiteljstva tudi več naših odličnih pedagogov. S tremi poskusi je predavatelj pokazal razne metode sodobnega pouka, med katerimi je najboljša ona, pri kateri otroci sami mislijo in delajo samostojno. Kakor prva dva predavatelja, tako se je takoj po tem tečaju odpeljal danes tudi g. Büniger in sicer čez Rakek v Italijo, kjer bo priredil prav tako nekaj podobnih tečajev. Naše učiteljstvo je nemškimi strokovnjakom poklonilo v spomin album krasnih planinskih slik, delo naših fotoamaterjev. Gotovo je, da bo ta tridnevni tečaj mnogo koristil našemu učiteljstvu, šolam in vzgoji naše mladine.

Slomškova družba

Običajno velikonočno zborovanje Slomškove družbe se ne more vršiti veliki teden radi ljudskega štetja in pedagogskega tečaja, vršilo pa se bo dne 11. aprila. Na dnevnem redu bodo zanimiva predavanja:

1. Dr. Sušnik: Solstvo v Švici.
2. K. Hafner: Katoliško učiteljstvo ob prelomu evropske kulture.
3. Prost razgovor: Kaj novega so nam prinesli nemški pedagogi?
4. Popoldne ob pol 3 pa bo misijonsko predavanje.

Zagrebski tehniki v Ljubljani

Danes popoldne je prispela s popoldanskim brzovlakom iz Maribora skupina tehnikov zagrebske fakultete. Ekskurzije, ki jo je priredil odsek strojnikov, elektrotehnikov in brodarjev združene tehnične fakultete v Zagrebu, se je udeležilo okrog 30 tehnikov in par profesorjev tehnične fakultete. Namen njihove ekskurzije je, da si ogledajo važne industrijske naprave v Ljubljani, zlasti pa še papirnice v Vevčah in trboveljski rudnik.

Površnike, obleke in vsa druga oblačila za gospode in deco nudi v na večji izbiri tordka J. Maček, Ljubljana, Aleksandrova cesta 12

Psovanje po telefonu

Mostar, 28. marca.

Na okrajnem sodišču se vrši te dni pred sodnikom g. Bujasom v Sarajevu zanimiva in kuriozna razprava, ki je ne doživlja vsak dan. Razpravljali so namreč o telefonski »aferi«. O tem telefonskem sporu tožba govori zelo obsežno. Stvar je ta le:

Dne 8. novembra 1930 je dežurna gospodična na telefonski centrali sarajevske pošte predložila predstojnikom prijavo, kjer navaja, da so jo za časa iskanja telefonske zveze s telefon tvrdke Altarac i Romano žalili z grdimi izrazi. Nekdo jo je s tega telefona, ki ima številko 179, zmerjal, da je govedo in žival.

Ravnateljstvo pošte in telegrafa je na podlagi te prijave izvedlo preiskavo in zaslišalo dotične telefonske abonente. Abonenti so izjavili, da je v kritičnem času govoril telefonično neki njihov odjemalec iz Trstenika. V tem času ni bilo v pisarni nobenega solastnika kakor tudi ne nobenega suge. Ko je odhajal iz pisarne, je srečal enega družabnikov in mu rekel: »Klicaj sem telefonsko centralo in poštno ozmerjal gospodično.«

Na podlagi telefonskega pravilnika je ravnateljstvo kaznovalo omenjeno tvrdko za žalitve telefonske s prekinitvijo in zaprtjem njenega telefona za mesec dni. Tvrdka se je proti tej odredbi pritožila in izdala ime gospoda, ki je v kritičnem času govoril na njegovem telefonu. Piše da se Milav Tomić iz Trstenika. Pritožba je imela toliko uspeha, da se je sprememila kazen telefonskega zaprtja od mesec dni na 5 dni.

Tvrdka Altarac i Romano se ni zadovoljila niti s to odločbo in je po svojem pravnem zastopniku, odvetniku g. dr. Ozmu vložila na okrajnem sodišču pritožbo, ki pravi, da je bila tvrdka s poštnim ravnateljstvom v privatno-pravnih odnošajih, da je plačala pristojbino in da ravnateljstvo zaradi tega nima pravice, zapreti telefona, posebno še, ker inkriminiranih žalitev ni izrekel nobeden od solastnikov tvrdke, ki je abonent. Akt ravnateljstva kvalificira kot motenje posesti, tožbeni predmet pa ceni na vsoto 6000 Din. Nadalje zahteva, da se telefon stavi v prejšnje stanje pod pretno globo v znesku 10.000 Din.

Sodba v tem interesantnem procesu še ni izrečena.

Fašisti iščejo zaveznikov

Neki Anglež proti našim škofom

Rim, 1. apr. Ves fašistični tisk je objavil pismo, ki ga je poslal Anglež J. D. A. Barnicot, član Queen's College v Oxfordu, izdajatelju »Timesa«. Anglež oporeka okrožnici jugoslovanskih škofov proti omejevanju verske svobode Slovanov v Italiji utemeljenost. Pisec obžaluje, da je zagrebški nadškof odredil molitve za »svobodo naših krvnih bratov v Italiji« (odlični Anglež torej potvarja okrožnico, ki govori o molitvah za versko svobodo) baš v trenutku, ko bi zboljanje francosko-italijanskih odnosov lahko pripomoglo k zboljanju odnosov med Italijo in Jugoslavijo. Nadškofovo pismo ne navaja konkretnih dejanj, ki so jih fašisti in fašistična oblastva zagrešili proti slovenskim vernikom. Jugoslovanski tisk je pisal o fašističnih tolpah, ki so vdrali v slovenske cerkve in zbrisale slovenske napise z nagrobnih kamnov. Pisec si je šest tednov ogledoval slovenske cerkve in grobove, a nikjer ni tega videl. Kako pa naj bi bilo drugače, ko je fašistična vlada vendar toliko denarja potrošila za obnovo sedmih (?) slovenskih cerkva in dovoljuje slovenske napise na vratih (?). Nadškof Bauer trdi, da so Italijani skoraj vse slovenske učitelje in duhovnike izgnali. To je res le glede učiteljev. Samo en (!) slovenski učitelj se še nahaja na Primorskem. Toda v zadnjem času so bili ti premeščeni v notranjost Italije v odgovor na teroristično akcijo, ki so jo slovenski dijaki v jeseni obnovili. Vendar izmed slovenskih duhovnikov ni bil skoraj nobeden izgnan. Pridiguje se skoraj po vseh cerkvah Julijske Krajine slovenski oziroma hrvaški, med tem ko se skoraj vsi slovenski duhovniki branijo maševati v latinskem jeziku (!) pod prevezo, da bi dvojezični obred lahko povzročil razkol. Trditve, da Slovincem in Hrvatom branijo moliti v materinščini, je gola izmišljotina. Kajti cerkve so po vsem Primorskem vselej polne. Mnogi slovenski duhovniki so politiki. Medulin pri Pulji je bil nekoč politično in narodnostno italijanski (!). S škofovim privoljenjem pa ga je Luka Kirac izpremenil v postojanko jugoslovanskega nacionalizma. Kirca so zagrebški »Novosti« ob priliki njegove smrti imenoval narodnega borca, ki

je igral vodilno vlogo v politični propagandi. Ta list je še dodal: Luka Kirac je spisal zgodovino Istre. To knjigo so nedavno prinesli v Zagreb, kjer jo bodo objavili, in to bo imelo za posledico poostreitev mednarodnih odnosov. (?)

Ker je to prvi inozemski glas s katerim hoče fašistični tisk podpreti svojo gonjo proti jugoslov. škofom, ga ne smemo prezreti. Predvsem ugotovljamo, da gre le za pismo, ki ga nekdo piše uredništvu uglednega lista, torej ne za izvajanje »Timesa« samega. List je pač predobro informiran in preren, da bi tako naivno nasedel fašistom. Izvirnega ni Anglež povedal nikdar. Pobral je vse pušice, ki jih je fašistični tisk že davno izstrelil proti našim škofom, pričnši z ono o »molitvah za svobodo« (mesto v rako svobodo) Slovanov v Italiji, ki jo je zgubil »Giornale d'Italia«. Po vsem tem pač ne more biti dvoma, odkod izvirajo informacije našega Angleža. Okrožnica jugoslovanskih škofov ne našteva fašističnih nasilij proti cerkvi in njeni duhovščini ter vernikom? Ako bi bil g. Barnicot res temeljito proučil zgodovino slovenskega in hrvaškega ljudstva, odkar je pod Italijo, bi nam dal prav, ako trdimo, da bi iz okrožnice nastala velikaška knjiga, ako bi hoteli naši škofje v njej omeniti vsaj glavna nasilstva, ki so se nakopičila na upogojnem robu našega življa v Italiji v času dvanajstih let. Kako naj opazi vsa

ta nasilstva potnik, ki gre morda kar v avtomobilu skozi deželo, ki ne pozna niti jezika domačega ljudstva? Kje naj izve za onih 45 duhovnikov (lahko postrežemo z imeni), ki so jih ital. okupacijska oblastva internirala ali zaprla; kje naj sreča drugih 80 duhovnikov, ki so bili pregnani s svojih službenih mest ali izgnani iz Italije, in tiste, ki so med pokanjem fašističnih revolucij bežali iz Istre? G. Barnicot naj prečita pismi Benedikta XV. in tržaškega škofa Bartolomaja! O konfiniranih in političko posvarjenih duhovnikih n'ne ve? O onih čaščenju verke sv. Ignacija v Gorici, cerkvenem interdiktu v Krkoveh, o 80.000 istrskih Hrvatov, ki so brez lastnega duhovnika, o zatrtju vsega slovenskega (tudi katoliškega) tiska in vseh prosvetnih in gospodarskih organizacij, o zaplenbi katoliškega kolektarja in celo slovenskih pridig (Verbum Dei), tudi ne? Na svojem potovanju pa je zvedel za uboga Kirca, ki že davno leži pod zemljo; pozabil pa je omeniti, da policija še danes preganja ljudi, ki so se udeležili njegovega pogreba! Malo boljšega zagovornika bi si fašisti že morali poiskati! S takimi pismi ne bo nihče izpodbil okrožnice naših škofov. Škoda za liste, v katerih se objavljajo. Obžalovati namreč moramo, da je takšno pismo, ki zagovarja eno izmed najbolj nasilnih politik napram šiblim, ki jih zgodovina pozna našlo prostora v najbolj reprezentativnem listu tistega naroda, ki je danes v svetu znan po svoji širokogrudnosti napram podrejenim narodom.

„La Croix“ odgovarja

Pariz, 1. aprila. Pod naslovom »Slovenski katoličani v Italiji« je priobčila »La Croix« nov članek o priganjanju slovenskih in hrvaških katoličanov v Primorju. List zavrača trditve italijanskih časnikov »Giornale d'Italia«, »Piccolo« in »Popolo di Trieste«, da se danes cerkvi ne dela s'la v Primorju in da se obtožbe prškega katoliškega glasila ne nanašajo le na nsi stvo, ki so jih škofje izstrelili nad istrsko do ovišino že leta 1921. »La Croix« objavlja nato pismo sv. očeta Benedikta XV. tržaškemu škofu, v katerem je papež obeslil na nasilja in pismo tržaškega škofa Bartolomaja. Res je, da se v teh pismih oboja počelje fašistov do leta 1921. Toda pomenje se položaj slovenskih katoličanov prav nič ni zboljšal in to niti po sklenitvi

konkordata. Danes ima »policijsko svarilo« deset slovenskih duhovnikov in nedavno je bil konfiniran župnik Rejec, ki je Francozom znan po prevodu romana L. Bertranda »Sanguis martyrum« na tri leta in verjetno je, da bo v prihodnosti podlegel svoje težki bolezni. List omenja nato preganjanje katoliške bratovščine »Goriške Mohorjeve družbe« in obsodo župnika Š. Fruliča iz Grdega sela, ker je kot poverjenik Društva sv. Mohora za Istru delil med ljudstvo Mo'orjeve knjige. Isti fašistični tisk, ki je še nedavno obžaloval, da niso Italijani po okupaciji izgnali vsi slovensko duhovščino in škofo, se upa po vsem še trditi, da uživa cerkev na Primorskem popolno svobodo.

London, 1. apr. fr. »The Catholic Times« pri-
našajo razgovor z vodjem bivše italijanske ljudske stranke don Sturza. Sloviti italijanski politik ugovarja, da njegova bivša stranka n'ima nikakih zvez s katoliško akcijo, ki je nepolitična organizacija. Diskreditirati izključno cerkveno-prosvetni pokret z očitkom, da je političen, ker sodelujejo bivši pristajali stranke, bi bilo istovetno s trditvijo, da je nedeljska služba božja političen sestanek, ki se ga udeležujejo verniki, ki v zasebnem življenju lahko pripadajo kakšni politični stranki. »Čas za nas še ni prišel, akoravno čutimo in vemo, da dela za nas. Krščanski demokratizem bo ob svojem času edino obzidje, ki bo zadržalo naval razkrajajočih sil komunizma in pretiranega nacionalizma.«

Razširjenje de'okroga PAB

Krediti izvozni družbi — Melioraci sae obveznice

Belgrad, 1. aprila. AA. Nj. Vel. kralj je predpisal in objavil zakon s katerim se izpopolni zakon o Privilegirani agrarni banki.

§ 1. V čl. 11 zakona o PAB se dodasta za točko XI. novi točki XII. in XIII. ki se glasita: XII. Privilegirani družbi za izvoz proizvodov bo dajala kredite in bo zanje prevzela javno, če družba prevzame garancijo za obveze družbe do banke ali ako družba da drugi zadošeno garancijo po tem zakonu ali po pravilnikih. Garancije bo dajala banka, finančni minister po odobritvi ministrskega sveta. Ta kredit PAB mora dati izjemno samo tedaj, če se pokaže, so potrebna, da na kratek rok naslira odlični del razpoložljivega denarja, ki bi ga v tem času ne mogla plisirati v svojem rednem kreditnem poslovanju s poseljivanjem posojil poljedelcem in kmetijskim organizacijam.

XIII. Bo izdajala melioracijske obveznice na podlagi dolgoročnih melioracijskih posojil, dovoljenih vodnim zadrugam, ali združne obveznice (zadružno-blagajniški zapisi ali boni) na podlagi kratkoročnih posojil, dovoljenih zadrugam ali zadružnikom preko teh organizacij.

§ 2. Za členom 56 se dodajo novi členi, ki se glase:

Naprej proti vzhodu

Nemčija namerava zahtevati revizijo vzhodne meje — Za protiuslugo bi zanelila ustajo v Litvi, katero bi ponudili Poljski

Pariz, 1. aprila. fr. »Paris Midie« ki je navadno zelo dobro informiran o nemški zunanji politiki, ker jo predvsem zasleduje iz gospodarskega stališča, priobčuje, kakor pravi iz verodostojnega vira vest, da carinska unija med Avstrijo in Nemčijo še ni zadnja bomba, katero je nemška diplomacija pripravila za senzacij žejno evropsko javno mnenje, ampak da ji bo sledila še druga. Stresenmann je svoje dni postavil izpraznjen Porenja za poglavitni cilj zunanje politike. Njegov naslednik, ki je našel Porenje že osvobodeno, nadaljuje ofenzivo proti versajskemu miru na drugih frontah. Prvi njegov velikanski uspeh je carinska zveza z Avstrijo, ki je potisnila meje nemške države daleč proti jugovzhodu naravnost v osrčje srednje Evrope. Za tem pride in mora priti na vrsto reševanje nemško-poljske meje, katere Nemčija tudi v lokarnskem paktu ni hotela pripoznati. »Paris Midie« poroča, da bo nemška vlada še pred sklicanjem razorožitvene konference zahtevala revizijo svoje vzhodne meje. Po informacijah tega lista bi Poljska morala vrniti Nemcem tako imenovani koridor, ki veže Poljsko z morjem. Poljska država bi ohranila prost dostop do mesta in pristanišča Danzig. Koridor, ako ozele bi se demilitariziral (razorožil

in vsi stroški, katere je Poljska imela z zgradbo novega pristanišča v Gdini, kakor tudi vse stroške francoske družbe Schneider pri gradnji železnice Katowice—Gdinja, bi prevzela Nemčija. Nadalje bi se Nemčija potrudila doseči sporazum med Litvo in med Poljsko ter napraviti iz Memelja veliko poljsko-litavsko pristanišče.

Berlin, 1. aprila. d. »Berliner Tageblatt« se bavi z odkritje nekega pariškega časopisa o nemških namenih na vzhodu. Diplomatičen dopisnik tega lista dostavlja, da so vse trditve o nemških namerah osvojiti si poljski koridor s koncesijami v Litvi in v Memelju, gola izmišljotina. V inozemskih krogih, ki sedaj bolj kot prej zasledujejo nemško politiko, se izjavi »Berliner Tageblatt« smatra za nezadostno, če se pomisli, da sta avstrijski in nemški zunanji minister še na predvečer objave zloglasne pogodbe o carinski zvezi nedolžno zatrevjala poslanikom, da so te vesti do cela izmišljene. Takšna izkustva zelo oslabijo zaupanje in vero v kakršne koli izjave nemških politikov. Če so informacije pariškega lista morebiti nekoliko okiinate, resnica je, tako trdijo informirani berlinski diplomati, da bo Nemčija poiskovala razklati vzhodno mejo, če bo Evropa brez pro-

Razglas banske uprave

Ljubljana, 1. aprila. AA. Kraljevska banska uprava razglasa, da naj se po odloku ministra pravosvete O. n. br. 26.245 z dne 31. marca t. l. pravoslavni upravitelji, učitelji in učenci osnovnih in mešdanskih šol udeležijo pravoslavne procesije in nošenja vrbove dne 4. aprila.

Osebnosti

Ljubljana, 1. aprila. AA. Gospod ban dr. Tjugo Marušič v petek 3. aprila ne bo sprejemal strank, ker bo odsoten.

Be'g ad, 1. aprila. AA. Z ukazom Nj. Vel. kralja je postavljen za pomočnika ministra zunanjih zadev v 2. a/1 dr. Lujo Beković, izredni porlanik in pooblaščen minister na razpoloženju v 2. l.

Avstrija-Nemčija

Pariz, 1. aprila. kk. Listi priznavajo rezerviravnost dr. Curtiusovega govora s posebnim zadovoljstvom. »Petit Parisien« sklepa seveda iz tega, da je dr. Curtius s tem napravil prvi korak za strateški umik. Tudi »Journal« vidi v nastopu dr. Curtiusa spremembo n'e'ovega stališča. — »L'Ouvre« imenuje to pogo'bo naspanem, ker g'ozl, povzroči čai sko voj o me! Nemčijo in Avstrijo na eri strani ter Francijo in Malo antento ra d ugi strani, česar bi se veseli! samo tekt'itri kralji, s'edlorni baroni in težka industrija. »Echo de Paris« pravi, da bo nemško-avstrijska carinska pogodba že davno prej uveljavljena, preden bo moglo Društvo narodov po nesece in mesece trajajoči razpravi priti do soglasnega »poročila«. V najboljšem primeru bo Društvo narodov z nekaterimi formalnimi retuskami moglo spraviti s sve'a nekatera preočitna nasprotstva z obstoječimi pogodbami, v splošnem pa bosta Nemčija in Avstrija vendarle dosegli svoje zahteve in uresničili svoj načrt s pristankom vsega sveta.

Hitlerjanci so se skregali

Berlin, 1. aprila. AA. V narodnosocialistični stranki je izbruhnil oster spor. Hitler je odstavil poveljnika narodnosocialističnih organizacij v sevarni Nemčiji katapana Stinnesa. Imenovan se noče pokoriti in grozi, da bo nastopil proti izvoljenemu odboru narodnosocialistične stranke v Monakovem. Politični krogi menijo, da je ta spor zelo resen in da bo imel za posledico razpad narodnosocialističnega gibanja.

Graditev Indije

London, 1. aprila. AA. Indijski kongres je sprejel resolucijo, kjer zahteva popolno neodvisnost Indije v armadni, finančnih in zunanje-političnih zadevah. Dalje zahteva, naj Anglija zniža vojaške izdatke za Indijo za 50% dovoli Indijcem nošenje orožja in jim prižna popolno socialno in trgovsko enakopravnost z indijskimi Angleži.

Karachi, 1. aprila. AA. Gandhi je izjavil poročevalcu Reuters, da poročilo o tem, da odide mesec junika kot vodja indske delegacije v London, ni točno. Kongres vprašanja o njegovem odhodu v London in o udeležbi na novi indski konferenci še ni končno rešil.

Dr. Manu se vrne na krmilo

Bukarešta, 1. apr. Z. Nekateri listi poročajo, da se bo dr. Manu te dni vrnil v Bukarešto. Pričakovati je, da ga bo kralj designiral za predsednika vlade. Novo vlado bi imel sestaviti v mesecu maju.

Drobne vesti

Belgrad, 1. aprila. AA. Prometno ministrstvo je odobrilo polovično vožnjo obiskovalcem mednarodne razstave »Dete«, ki bo od 1. do 31. maja v Budimpešti. Popust velja za vse razrede in vlake razen ekspresa.

London, 1. aprila. AA. Londonski letalec Charles Anderson Scott je davi startal z letališča Lympe za solo-polet v Port Darwin v Avstraliji.

London, 1. aprila. AA. Državni proračun za finančno leto, ki je pote'lo snoti, izkazuje 23. 75.971 primankljaja. Dohodki znašajo 42.543.362 funtov sterlingov.

München, 1. aprila. Z. Danes jutraj je bil izmed Münchena in Rima odprt avijonski promet in sicer istočasno na obeh straneh.

lih, izdanih preko zadruge, pa morajo biti ločene.

§ 3. Za členom 73 pride nov člen, ki se glasi: 73a. Zadružne obveznice (zadružno-blagajniški zapisi ali boni), ki jih izdaja banka, se lahko glase ali na ime ali po naredbi ali na donos lea in so lahko obrestljivi ali pa ne. Če se glase na ime ali po naredbi, veljajo zanje odredbe meničnega zakona o indosamnu, regresu zaradi neplačila, protesta zaradi zastaranja ali neuvlačne bogatenja, in zakonske odredbe o sodnem postopku v meničnih stvareh. Zadružne obveznice banke (zadružnoblagajniški zapisi ali boni) imajo pravico prvenstva pokritja pred terjatvami po kratkoročnih posojilih teh zadružnih organizacij, preko njih pa zadružniki pred vsemi drugimi upniki, ter uživajo tudi prvenstveno zakonito zastavno pravico z vsemi jamstvi, ki jih ima banka za varstvo teh posojil.

Don Sturzova senca

Fašistični tisk oblozuje katoliško akcijo, da hoče obnoviti popolare

Rim, 1. aprila. fr. Danes priobčuje »Lavoro Fascista« na uvodnem mestu razmotrivanja glavnega urednika o »Tajinstvenem delovanju razpuščene ljudske stranke (partito popolare)«, ter o cilju, ki si ga je postavila italijanska katoliška akcija. »Polnoma jasno je,« tako se izraža list, »da nameravamo v vrstah rajne ljudske stranke organizirati posebne celice, katere bi naj prevzele zapuščeno fašizma, kadar bo slednji opešal.«

K temu pristavlja rimski dopisnik Berliner Tageblatta, da so popolari pred zmago fašizma poleg socialdemokratov predstavljali najmočnejšo demokratsko stranko v Italiji. Prvi fašistični kabinet, kateremu se popolari niso pravočasno uprli, jih je ravno tako onemogočil, kakor vse ostale stranke. Kljub temu, da se je oficijelna fašistična vlada z Vatikanom spoprijaznila, so do sedaj popolari ostali brez vsake moči napram stranki, ki predstavlja politično moč v Italiji. Če »Lavoro Fascista« trdi, da fašistična stranka na noben način ne bo trpeja povratke ljudske stranke ali njeno zvito manevriranje v delavskih krogih, ki ima namen razkhati fašistične strokovne organizacije, to ne znači nič drugega, kakor prvo oficijelno priznanje fašistov, da se izza idejnega groblja dviga polagoma solidna struktura krščanske demokracije. Ker samo ta bo fašizem razorožila brez krvopretilja.

»Lavoro Fascista« trdi odkrito, da je katoliška akcija, katero sv. Stolica tako priporoča, povzročila zelo živahno strokovno gibanje med delavstvom. Opaža se baje že, kako oficijelna strokovna zveza fašistične stranke vsled tega novega pojava trpi. Ze popolari so se v glavnem naslanjali na strokovne organizacije, zato je strah, da katoliška akcija zasleduje iste namene, povsem upravičena.

Rim, 1. aprila. fr. Nedavno se je vršil v Rimu kongres vseh voditeljev katoliške akcije v Italiji. Na tem zborovanju so prisostvovali po večini isti mošje, ki so svoje dni stali na čelu italijanske ljudske stranke pod vodstvom sedaj v Londonu živečega don Sturza. Najbolj značilno za ta sestanek je dejstvo, da se je posvetovanj udeleževal tudi sedanjí državni podtajnik v Vatikanu Mgr. Pizzardo. Po pišnih poročilih, ki so prišla v javnost, se da sklepati, da je kongres katoliške akcije pred vsem sprejel važen predlog glede na vzgojo bodočih laičnih voditeljev v vrstah izobražencev. Pred tem kongresom že so se pod vplivom katoliške akcije ustanovila društva izobražene mladine v večjih krajih, kakor Rim, Milan, Bologna, Turino, Geneva. Tudi bivši minister Meda, kateremu je še nedavno Mussolini sam ponudil finančno ministrstvo, sodeluje z veliko vnemo pri tem novem pokretu. Fašistični listi bi iz tega radi skonstruirali neko podzemeljsko gibanje naperjeno proti njihovi organizaciji, in ki samo pripravlja teren za povratek don Sturza v politiko.

Fašistična stranka, ki trenutno ni prav dobro razpoložena napram Vatikanu radi dobrohotnega stališča, ki ga je zavzel glede molitev za pregnane rojake, katere je naročil jugoslovanski episkopat, bi rada na vsak način našla povoda, da izkove konflikt med vlado in med Vatikanom, ki se baje ne drži lateranske pogodbe. Vaš dopisnik se je na pristojnem mestu informiral glede očitkov fašističnega tiska proti katoliški akciji ter je v stanju poročati, da se katoliška akcija razvija strogo po načelih, izraženih v raznih pismih vladajočega papeža, da pa mora pri svojem delovanju se-

Dunajska vremenska napoved. Pričakovati je toplejšega vremena.

Velikonočna števila

našega dnevnika izide v soboto 4. aprila v zelo povečanem obsegu in izredno pomnoženi nakladi. P. n. trgovcem in obrtnikom ter vsem denarnim zavodom se nudi ugodna prilika za posebno uspešno reklamo potom oglasa v »SLOVENEČU« velikonočni izdaji. — Vabimo vse dosežanje in nove inserente, da se poslužijo je izredne prilike in doposledje svoja cenj. naročila najkasneje do četrtka zvečer. Za vsa pojasnila je radevolje na razpolago »SLOVENEČU« oglasni oddelek, Jugoslovanska tiskarna, I. nadstropje, in njega podružnice.

Dnevna kronika

Koledar

Cerkev, 2. aprila: Frančišek Pavlanski. Ščip ob 21.00. Herschel napoveduje spremenljivo vreme. Popolni lunin mrk se prične ob 19.23 in konča ob 22.52. Viden bo na zapadnem delu Tihega oceana, v Avstraliji, Aziji, na Indijskem oceanu, v Afriki, Evropi, na Atlantskem oceanu in na vzhodu Južne Amerike.

Osebnosti

— Izpit so napravili med drugimi za čin aktivnega pehotnega podporočnika aktivni peh. narednik Peter Bizjak; za čin akt. topniškega podporočnika akt. topniški narednik Josip Sod. Mirko Kelemen, Edmund Globelnik in Leopold Cudek; za čin akt. inženjerskega podporočnika akt. inž. narednik Mirko Franič, Marko Devčić, Ivan Ramšak, Jakob Vodušek, Avgust Petrak in Marjan Franko; za akt. zdravniškega pomočnika IV. razr. bolnišniška uradnika Božidar Taslić in Dušan Šlegel; za akt. veterinarskega poročnika IV. razr. vet. narednika Vladimir Vidović in Ivan Prohaska; za čin rezervnega sanitetnega podporočnika kaplarijski dr. Slavko Belić, dr. Zdenko Horvat, dr. Dragotin Brajer in dr. Bogumil Cividini; za čin rez. lekarniškega podporočnika kaplarijskega Peklo Tibor in Belj Gutman in za čin rez. veterinarskega podporočnika kaplarijskega Stanislav Malenšek.

Znatne stavbne prihranke

dosežete, če Vam izvrši načrte, proračune in nadzorstvo Ljubljana, Mestni trg št. 25 I.

Ostale vesti

— **Položnice za obnovitev naročnine** za mesec april oziroma II. četrtletje tekočega leta smo priložili zadnji nedeljski številki »Slovenca« celi poštni nakladi. Cenjeni naročniki, ki jim s 1. aprilom poteka naročnina, naj se jih izvolijo poslužiti kolikor največ mogoče že v prvih dneh aprila, da se jim more zagotoviti redno daljnje prejetje lista. Naročniki, ki imajo naročnino plačano že za naprej, naj izvolijo položnice prihraniti za prihodnje plačilo ali pa jo oddati prijatelju, ki še ni naročnik našega lista, da si ga s tem naroči.

— **Sošolci** Jožefa Gabrovška, žup. poravitelja v Vremah, opravimo zanj sv. mašo, kakor smo se s svojčasnimi v semenišču dogovorili. — I. S.

— **Poziv rojakom iz Julijske Krajine.** Vsi Jugoslovani, ki so po rodu ali vdomečenju iz krajev, ki so pripadli Italiji, se pozivljajo, da označijo pri sedanjem popisovanju (ljudsko štetje) izrecno, da so emigranti, in sicer s tem da vpišejo v rubriko 9. (državljanstvo) »italijansko-emigrant Jugoslovane«, ako so še italijanski državljani, odnosno »jugoslovansko-emigrant iz Italije«, ako so že postali jugoslovanski državljani, in sicer naj vpišejo to za se in za vse člane svoje družine.

— **Popisovalna polja.** Ljudje nas hodijo izpraševati, kako naj izpolnijo ono rubriko popisovalne pole, ki govori o narodnosti. Pravijo, da so v dvanajstih letih, ker je opazka k dotični rubriki tako stizirana, kakor da bi sestavljale, kolikor gre za ljudi jugoslovanskega pokolenja, označbo srbske hrvatske ali slovenske narodnosti sploh izključevali. Na to nam je odgovoriti, da opazka, ako je res tako mišljena, podaja pač samo mnenje sestavljalec, ki ne more biti za nikogar obvezno, ker je označba narodnosti popolnoma svobodna stvar vsakega posameznika, ako zakon ne predpisuje drugače. Takega zakona ali odredbe pa dosedaj pri nas ni in zato sme vsak svojo narodnost označiti v dotični rubriki, kakor sam hoče in za prav smatra, kajti, da kot Jugoslovani v širšem smislu ostanemo lahko slejkoprej Slovenci, Hrvati ali Srbi, to je bilo slovensko od najvišjega mesta države izrečeno. Zato bomo mi, kar se nas tiče, v dotično rubriko zapisali, da je naša narodnost slovenska, kakor je slovenski naš materni jezik.

— **Učiteljsva v vednost.** Zaradi pedagoškega tečaja in uradniškega zakona bo učiteljski tovariš kakšen in izide koncem tega, odnosno začetkom prihodnjega tedna.

— **Odlikovanja.** Preteklo nedeljo je na občinskem uradu v Oplojnicah izročil gospod okr. načelnik Drag. Trstenjak sledeča odlikovanja: g. Francu Holnjecu, župniku v Čadranu, red Jugoslovanske krone z diplomom; g. županu Antonu Leskovarju, Jožetu Oberskemur in Francu Petelinšku pa red sv. Save. Ob tej priliki je imel g. okrajni načelnik prisrčen nagovor na odlikovane ter jim čestital. — Te dni je bil odlikovan tudi g. Fr. Irgolič, župan v Sodinih pri Veliki nedelji, in sicer z zlato kolajno za državljanske zasluge. Čez mesec dni pa bo obhajal desetletnico, odkar je župan. Zanimivo je, da je bil pred desetimi leti najmlajši župan v državi na splošno željo občanov potrjen za župana od višje politične instance, ker mu je do pasivne volivne pravice manjkalo še nekaj tednov. Značilno za njegovo priljubljenost kot župana je dejstvo, da se v njegovi občini niso niti enkrat vršile v teh desetih letih občinske volitve. G. županu čestitamo!

— **Denarni zavodi v Dravski banovini** na Velikonočno soboto ne poslujejo. Društvo bančnih tavodov v Ljubljani.

— **Zveza Jugoslov. kat. družev v Nemčiji** naznanja, da se je plovna imenovane Zveze preselila iz Essen-West, Bentheimerstr. 8, v Moers-Meerbeck. U. Str. 19. Rheinland. Posle vodi pred-

sednik sam in ne več tajnik Batič Viktor, Torej prosimo vse one, ki imajo s pisarno kaj opraviti, kakor tudi obične in okrajna načelstva, da blagovolijo nasloviti vse na Moers-Meerbeck. U. Str. 19. na ime Slovenska pisarna ali pa na: Janez Lindič, predsednik.

— **Osterfeld v Nemčiji.** Društvo sv. Barbare je imelo 8. t. m. velevažno zborovanje, katerega se je udeležil izseljeniški komisar g. Deželšč iz Düsseldorfa, kakor tudi g. gosp. Präses Hegenkötter, ki je imel velikonočni misijon, predsednik Zveze in podpredsednik. G. komisar nam je orisal gospodarski položaj in brezposelnost, in razložil pogodbo med Jugoslavijo in Nemčijo, in to zelo zanimivo. Predsednik Zveze je omenil, kako potrebno je, da še nikdar tako, da skupaj držimo kot dobri katoličani in pošteni Jugoslovani. Nazadnje je zaklical trikratno živio naši katoliški Cerkev, Nj. Vel. kralju in celi domovini, naka so se odzvali viharji klic. — Zveza katoliških slovenskih društev v remsko-vefalskem industrijskem okraju. Lindič, I. r.

— **Triglavlski dom na Kredarici** (2515 m) je odprt v celoti v popoldnem oskrbovanju od 2. do incl. 9. aprila t. l. Sedaj, ko je v nižini že popolnoma skopel sneg, bodo našli smučarji na prostnem Triglavskem ledeniku najidealnejši smučarski teren. Za dobro in ceneno preskrbo ter toplo prenočišče pa je v obilni meri preskrbljeno.

— **XI. mednarodni poljedelski kongres** v Pragi se bo, kakor je bilo že s svojčasnimi objavljeno, vršil v dneh od 5. do 8. junija 1931 pod protektoratom prezidenta T. G. Masaryka. Za ta kongres se pojavlja veliko zanimanje, kar se da sklenati iz števila vnosanih referatov odličnih strokovnjakov raznih držav. Obisk Prage bo zlasti vsled železniških popustov omogočen. Po končanem kongresu, ki je razdeljen na 7 sekcij, se bodo gosti udeležili ekskurzij, ki so razdeljene sledeče: 1. na 6 enodnevni ekskurziji v različne kraje v bližini Prage, tako, da se vsakokrat zvečer vrnejo v Prago. 2. Na 4 šestdnevne ekskurzije, ki se odpeljejo iz Prage v najpomembnejše kraje države. Ogledali si bodo poljedelske obrate, industrije in zgradbe. 3. Na 1 štirinajstodnevno celodržavno ekskurzijo, ki si bo gledala vse dožele republike in njene naprave. Udeležba na kongresu bo organizirana po omogočenih propagandnih komitetov, izmed katerih je bil eden ustanovljen tudi v Jugoslaviji.

— **Zgodovinsko društvo v Mariboru** je začetkom marca izdalo prvi dvojni zvezek XXVI. letnika »Časopisa za zgodovino in narodopisje«. Klub temu, da srčava v svojem delu ne lubi zapreke, zlasti glede društvenih prostorov in pa radi arhiva, je vendar velik del naše javnosti s svojimi simpatijami in s svojo pomočjo društvu vedno ob strani. Vsled tega bo v letu 1931. lahko društvo izdalo poleg svoje redne publikacije (CZD) še dve izdanci. Že meseca maja izide prvi zvezek »Umetnostnih spomenikov celjske dekanije« v obsegu ca. 10 tiskovnih pol in opremljen s ca. 100 prilogi. Delo je napisal konservator M. Marolt in predstavlja inventarizacijo cerkvenih umetnostnih spomenikov mesta Celje. Po svoji opremi bo to samska knjiga, na kar opozarjamo ljubitelje lepe knjige že danes. »Arhiv za zgodovino in narodopisje«, ki je dosedaj izhajal kot priloga CZD, se bo v letu 1931. osemosvoji; tako da bo kot izredna publikacija izšla vsa prva knjiga AZN, v kolikor že ni izšla v lanskem in letošnjem CZD. Vsebinska te druga društvena izredna publikacija bodo vsa Slomkova pisma, v kolikor še niso objavljena in v kolikor so sploh dostopna. Zbral in uredil jih je prelat Kovačič. Medtem, ko bo služilo Maroltovo delo predvsem zgodovini umetnosti, pa bo objava Slomkovih pism važna za naše literarne in kulturne zgodovinarje. Vsled teh posebnih izdaj Zgodovinskega društva pa bo CZD, zvezek 3-4, izšel šele v septembru. Tako da izidejo na polje »Umetnostnih spomenikov celjske dekanije«, na jesen CZD in za zimo AZN. Prijatelji Zgodovinskega društva v Mariboru se prosijo, da ostanejo društvu naklonjeni tudi v nadalje, poverjeniki pa, da blagohotno nadaljujejo svoje delo.

— **Jugoslovanski teden!** — **Kupujemo domače blago!** S ponosom se sme omeniti, da imamo v Jugoslaviji tvornice, ki je že po svoji velikosti svetovnega slovenske in tako vzorno urejena, da se do zadnje niti izdeluje vse, kar spada k moški obleki, obleki za dečke, površninke, raglane itd. To je slovi tovarna »Tivara«, ki porablja pri svojem podjetju samo domače blago in prodaja po najnižjih cenah.

— **Ugotovitev.** Včeraj se je zglasil v uradništvu g. Jakob Pavlič, tesarski mojster v Domžalah in nas zaprosil za objavo, da niso njegovi bratje Vinko in Mihael, oba železničarja, ter Franc, stavbi tehnik pri stavbi tverdi Mavrič v Ljubljani oziroma on v nobenem sorodstvenem razmerju s Pavličem, o katerem smo poročali včeraj, da je bil aretiran vsled številnih vlovov. Obenem je izjavil g. Pavlič, da je aretiranec njemu in njegovim bratom popolnoma neznan.

Sport na praznike

Posledice sporazuma obeh vodilnih klubov v Ljubljani se bodo najbolj nazorno pokazale že na praznike. Oba kluba priredita zanimiv nogometen program na katerem sodelujeta prvak Maribora in pa graški Sturm. Program bo zelo zanimiv saj sodelujejo samo res prvorazredni klubi. Gotovo že dolgo vrsto let nismo imeli tako zanimivega programa.

Slamičeve mesne konzerve in pastete, higijenično izdelane iz najfinejšega mesa, so znane kot najizdatnejši prigrizki za izletnike, turiste in druge sportnike. Zahtevajte jih v vseh trgovinah! Tvornica konzerv in mesnih izdelkov Fr. Slamič, Ljubljana.

VIM
JE IZVRSTEN
ZA VSE

oličene
predmete

VIM ZA
1001
PREDMET!

SAMO 6.-DIN.
NOVI VELIK
ZAVOJ

Z vlažno krpo — z malo
Vima — pazljivo drgniti
— in kakšna razlika. Oličeni
predmeti v trenutku zasi-
jeju od čistosti. Vim var-
čuje čas, — trud in denar.
Novi velik zavoj stane sa-
mo 6 Din.

Til.

Jugoslavensko Sunlight d. d.,

ZAGREB

Radišna ul. 17

Prosim, da mi pripošlitate brezplačno
na poskus majhen ovitek Vim-a.

Ime:

Mesto:

Ulica:

Gospodarstvo

Zborovanje obrtnikov Slovenske Krajine

M. Sobota, 31. marca.

V nedeljo se je vršil v dvorani »Skupne obrtne zadruge« letni občni zbor vsega obrtniškega soseskega okraja, ki se je spremenil v veličastno manifestacijo za kraja in Jugoslavijo. Takega navdušenja in tako jasnega izraza udanosti do Nj. Vel. kralja, visokega kraljevega doma in do Jugoslavije, kakor je vladalo na obnem zboru, ni bilo menda še na nobenem podobnem zborovanju.

Zbor je otvoril in vodil požrtvovalni, si volasi načelnik g. Sukič Stefan, ki že 36 let deluje v našelstvu in je po prevratu že trikrat bil izvoljen za načelnika. Navzočih je bilo do 300 obrtnikov, ki so zastopali 1200 članov. Udeležila sta se ga tudi vladni tajnik, dr. Franc Bratina, okr. podnačelnik in g. Franc Ceh, član zbornice za obrt, trgovino in industrijo.

Iz podanih poročil je bilo razvidno, da je našelstvo izvršilo v preteklem poslovnem letu ogromno delo. Med drugim so bili prirejeni trje tečaji in sicer za čevljarje, krojače in šivilje. Zadruga je imela 39.161 Din dohodkov in ravno toliko izdatkov. Njeno premoženje znaša 360.000 Din.

Po podanih poročilih so se vršile volitve načelnika in odbora. Vkljub nelepim intrigam nekaterih je bil izvoljen med velikim navdušenjem dosednji načelnik g. Sukič Stefan. Proti njemu so glasovali samo 4 odborniki.

Ko je bil dnevni red izrpan, je povzel besedo g. okrajni podnačelnik dr. Fr. Bratina, ki je v daljšem govoru orisal požrtvovalno in nesebično delo si volnega načelnika Sukiča. Ravno on je pripomogel do tega, da obrtnikom ni treba izlojati denarja za razne prošnje, kajti vse naredi on sam brezplačno. On je že nešteto krat pokazal svojo sposobnost in delavnost za zadrugo in državo. Njegovo veliko nesebično delo je želo priznanje tudi na najvišjem mestu. Nj. Vel. kralj je odlikoval z redom sv. Save. Ko je govornik omenil ime Nj. Vel. kralja, so zazrili tako navdušeni klic vladarju, kraljevemu domu in Jugoslaviji, da so se stene tresle. Nato je bila po soglasnem sklepu poslana vladnostna brzojavka Nj. Vel. kralju, v kateri izraža skupna obrtna zadruga s 1200 člani svojo udanost neomajno zvestobo in hvaležnost. Brzojavka je bila poslana tudi g. banu dr. Marušiču, v kateri je izraženo isto navdušenje za vladarja in jugoslovansko domovino.

Ta občni zbor je zopet dokaz, kako krivo sodijo Slovensko krajino oni, ki so ponovno naglašali, da tu ni narodne zavednosti.

Gospodarska anketa v Ljutomeru

Ljutomer, 31. marca.

Danes depoldne se je v telovadnici meštanske šole v Ljutomeru vršila javna gospodarska anketa, katero je po nalogu kralj. banske uprave sklical okrajni načelnik g. dr. Trstenjak. Anketa se je udeležilo okoli 50 zastopnikov okoliških občin in gospodarskih korporacij. Iznesli so se razni predlogi o političnem, socialnem in gospodarskem stanju tukajšnjega okraja, kakor sledi:

Splošno politično stanje v državi se odobrava. Predlaga pa se, naj se uvede parlamentarni način vladanja, a tako, da bo parlamentarizem prinašal korist narodu, ne pa političnim strankam. — Splošno se opaža, da se razni predlogi kralj. banski upravi premalo upoštevajo.

Kot vzrok gospodarske krize se je navajala svetovna nadprodukcija kmetijskih in industrijskih izdelkov, ter nezdružbe socialne in gospodarske razmere. K temu se pridružijo še neugodne trgovske pogodbe z inozemstvom. Našem izvozu se delajo ovire, medtem ko je uvoz najpotrebnejših industrijskih izdelkov otežčen z neopravičnimi carinami. Da se gospodarski krizi odpravimo, naj bi vlada razmišljala, kako bi se kmetijski pridelki za večje ustanove, kakor so vojaštvo, bolnišnice, kazalnice in razni zavodi, dobavljali neposredno od kmetovalcev brez posredovanja. Znižajo naj se monopol, carine in trošarine. — Slojem, ki so navezani na sezonsko delo, pri nas viničarji, naj se odpomere polom domače obrti, melioracijskih in gradbenih del, da pridejo tudi izven sezone do primernega zaslužka in eksistence. S tem bi se omilil tudi beg delovnih moči iz dežele v mesta, ker bi imeli ti sloji skozi celo leto primeren zaslužek.

Nadalje se je na tem gospodarskem zborovanju razpravljalo še o regulaciji Mure, Ščavnice in Globetke, o reševanju vinske krize in o združitvi okrajnih občin. Vsi zastopniki so se izjavili za združitve občin po sporazumnem dogovoru prebivalstva, da se ne bo dosedanja občinska uprava preveč otežkočila.

Zvižanje kapitala. Hrvatska svetoča kreditna banka v Zagrebu se je fuzionirala z Opšto kreditno banko v Subotici, in sicer počenši s 1. januarjem 1931. Zagrebška banka je že itak imela 76% delnic subotškega zavoda in bo zato sedaj za prevzem te banke povečala svojo glavnico le za 2,5 milj. Din, to je od 37,5 do 40 milj. Din. Delnice Opšte kreditne banke v Subotici se bodo zamenjale z delnicami zagrebške banke al pari po nominalni. V upravnem svet sta bila izvoljena na novo dva pred-

stavnika Mignon Europeenne Industrielle et Financiere v Parizu.

Češkoslovske zadruge v naši državi. Kakor poroča »Obzorje«, je imela Zveza češkoslovske zadruge s sedežem v Novem Sadu drugo glavno skupščino v Daruvarju. Zveza, ki je bila osnovana jeseni l. 1929., ima sedaj v donavski banovini 22, v savski 16, v drinski pa 3 protokolirane zadruge. Vse te zadruge imajo 2072 članov. Blagovnega prometa je imela zveza lani 91 vagonov, hranilne vloge pri njej so znašale 0,4 milj. Din, krediti zadrugam pa so znašali 0,6 milj. Din. Čisti dobiček za l. 1930. znaša 31.901 Din.

Občni zbor ljutomerske podružnice Vinarskega društva v Mariboru se bo vršil 6. aprila 1931 ob 9 v prostorih gostilne g. Rih. Wrega (Vaupotič) v Ljutomeru. Na dnevnem redu bo tudi referat okr. kmetijskega referenta g. Znidariča o pomenu vinogradniške organizacije.

Borza

Dne 1. aprila 1931.

Denar

V današnjem deviznem prometu so ostali tečaji skoraj popolnoma nespremenjeni. Promet je bil znaten in je presegel 2 milijona dinarjev. Vse zaključene devize z izjemo Trsta, kjer je bilo zaključeno privatno blago, je dala Narodna banka.

Ljubljana. (V oklepajih zaključni tečaj.) Amsterdam 2283.50 bl., Berlin 1855.50-1358.50 (1857), Bruselj 792.02 bl., Budimpešta 992.77 bl., Curih 1094.10-1097.10 (1095.60), Dunaj 799.50-802.50 (801), London 276.75 bl., Newyork 56.75-56.95 (56.85), Pariz 221.87-223.87 (222.87), Praga 168.32 do 169.12 (168.72), Trst 297.10-299.10 (298.10).

Zagreb. Amsterdam 2279.50-2285.50, Dunaj 799.50-802.50, Berlin 1855.50-1358.50, Bruselj 792.12 bl., Budimpešta 990.35-993.35, London 276.35-277.15, Milan 297.15-299.15, Newyork kabel 56.86-57.06, ček 56.75-56.95, Pariz 221.87-223.87, Praga 168.32-169.12, Curih 1094.10-1097.10.

Škupni promet brez kompenzacij 2 milj. Din. Belgrad. Amsterdam 2280.50-2286.50, Berlin 1855.50-1358.50, Bruselj 790.62-793.62, Budimpešta 991.24-994.24, Curih 1094.10-1097.10, Dunaj 799.50-802.50, London 276.35-277.15, Newyork 56.75-56.95, Pariz 221.76-223.76, Praga 168.32-169.12, Trst 297.12-299.12.

Curih. Belgrad 9.290. Pariz 20.34375, London 25.25875, Newyork 519.90, Bruselj 72.175, Milan 27.2225, Madrid 56.80, Amsterdam 208.375, Berlin 123.82, Dunaj 73.12, Stockholm 139.15, Oslo 139.075, Kopenhagen 139.025, Sofija 3.7675, Praga 15.58, Varšava 58.25, Budimpešta 90.625, Atene 6.75, Carigrad 2.465, Bukarešta 3.0925, Helsingfors 13.075, Dunaj. Dinar notira (deviza) 12.48625.

Vrednostni papirji

Tendence za državne papirje je bila danes slabša, promet pa je bil znatnejši kakor včeraj. Promet je bil znaten in vinski škodi kakor tudi v dolarskih papirjih. Bančni papirji so bili čvrsti, posebno Prastrediona, katere tečaj je narasel od 910 na 912. Union banka je bila zaključena po nespremenjenem tečaju 190. Jug banka je bila zaključena brez kupona (7 Din) po 73 in 75. Industrijski papirji ne beležijo danes pri v glavnem nespremenjenih tečajih nobenega zaključka, pač pa je bila med paroplovnimi družbami Dubrovačka, ki se je vvrstila od 365 na 370.

Ljubljana. 8% Bler. pos. 93.25 bl., 7% Bler. pos. 83.25 bl., Celjska pos. 150 den., Ljublj. kred. 120 den. (brez kup.). Prastrediona 910 den., Kred. zavod 170-180, Vevče 128 den., Stavbna 40 den., Šešir 100 bl.

Zagreb. Drž. pap.: 7% inv. pos. 88.50-89.50, vojna škoda ar. 424-425 (424.50), kasa 424-424.50 (424), 4. 424-424.50 (424.50), 5. 6. 7. 12. 424.50 bl., 10. 424-424.50 (424.50), 8% Bler. pos. 93.25-93.50 (93.50), 7% Bler. pos. 82.625-82.875 (82.875 do 82.75), 7% pos. Drž. hip. banke 83-83.50, (83.50). — Bančne delnice: Ravna gora 80 den., Hrvatska 50 den., Katolička 33 den., Poljo 52 den., Kreditna 119 den., Union 190-192 (190), Jug 74-78 (73, 75), Lj. kred. 119 den., Medjunarodna 66.50 den., Narodna 7900 den., Obrtna 36 den., Prastrediona 912 do 912.50 (910, 911, 912), Srbska 181.50 den., Zemaljska 140-144. — Industrijske delnice: Guttman 120-128, Slavetka 40-45, Slavonija 200 den., Danica 92.50-100, Drava 249 den., Sečerača Osjek 285-305, Nar. ml. 20 den., Osj. Jev. 210 den., Brod. vag. 62 den., Union 60-85, Vevče 128 den., Isis 44 den., Ragusea 367.50-372.50 (365-370), Oceanija 200 den., Jadr. plov. 525-550, Trboveljska 304 den.

Belgrad. Narodna banka 7.920-7.900, 7% inv. pos. 88-89, agrari 51-52, vojna škoda 423-424, 7% pos. Drž. hip. banke 83-83.50.

Dunaj. Don. sav. jadr. 88.75, Wiener Bankverein 16.15, Creditanstalt 46, Escomptes 159, Union 23.30, Avssiger Chemische 150.10, Mundus 136, Alpine 18.80, Trboveljska 38, Leykam 3.20, Rima Murany 55.50.

Notarice drž. papirjev v inozemstvu: London: 7% Bler. pos. 81.75-82.75, Newyork: 8% Bler. pos. 92.25-93, 7% Bler. pos. 81.75-82.50, 7% pos. DHR 82.25-82.75.

Žitni trg

Na našem žitnem trgu je ostal položaj popolnoma nespremenjen. Prav tako tudi cene. Promet je padel na minimum in konsum kupuje le najpotrebnejše količine. Mnogo se zanimajo naši interesi tudi za izid žitne konference v Rimu.

Novi Sad. Moka: bč. št. 8 125-135. Vse ostalo neizpremenjeno. Promet: pšenica 2 vagona, oves 4 vagona, koruza 39 vagonov, moka 2 vagona. — Tendence: neizpremenjena.

Budimpešta. Tendence: slabša. Promet: miren. — Pšenica: maj 16.04-16.15, zaklj. 16.07-16.08. — Rž: maj 11.88-12.10, zaklj. 11.88-11.90. — Kuruza: maj 12.43-12.48, zaklj. 12.43-12.45, julij 12.65-12.72, zaklj. 12.66-12.68. Transit maj 9.72, zaklj. 9.70-9.72, julij 9.92, zaklj. 9.90-9.92.

Radio

Programi Radio-Ljubljana

Četrtek, 2. aprila: 12.15 Religiozna glasba na ploščah. — 12.45 Dnevne vesti. — 13.30 Cas, plošče, boja. — 17.30 Otroška ura, gospa Gabrijelečeva. — 18.30 Radio-orkester (religiozna glasba). — 18.30 Drago Uliga: Gimnastične vaje. — 19. Dr. Reja: Znamenitost. — 19.30 Pero Horn: Duševna vzgoja. — 20. Gornik Anton: Baselski koncil in slovenski patriarhi ob 500 letnici koncila. — 20.30 Vračar na Golgoti, poje pevski zbor »Ljubljana«. Vmesne samospeve poje g. Gostič, operni tenorist. — 21.30 Haydn: Seden besed Zveličarjevih na križu, izvajajo kvartet na čelo (g. prof. Jera), Bravničar, Ivančič, Feršnik. — 22. Casovna napoved in poročila.

Petek, 3. aprila: 12.15 Religiozna glasba na ploščah. — 12.45 Dnevne vesti. — 13.30 Cas, plošče. — 13.30 Borza. — 19. Spokorne psalme poje zbor bogoslovcev. — 19.30 Literarna ura: Ivan Cankar: 4. postaja, tretji ura: Finžgar: Ecce homo (recitira Valo Bratina, član Narodnega gledališča). — 20.0 Prenos iz Zagreba: Religiozni Requiem. — 22. Casovna napoved in poročila.

Drugi programi:

Petek, 3. aprila.

Belgrad: 12.45 Radio-orkester. — 17. Citre. — 17.30 Narodne s kitaro. — 20.30 Koncert. — 21.30 Vokalni koncert. — 22. Večerni koncert. — Zagreb: Opoldanski spored odpade. — 18. Iz evangelijev, nato »Sedem Jezusovih besedi na križu«, J. Haydn, igra akademski kvartet. — Budapest: 11.15 Uniatka služba božja, nato koncert vojaške godbe. — 18. Koncert. — Dunaj: Postaja ne oddaja. — Milano: 19.30 Pestrta glasba. — 21.30 Koncertna nabozna glasba. — Praga: 19.05 »Stabat mater«, oratorij, zbor in orkester (Brno). — 21.05 Violinski koncert. — 21.30 Prenos iz cerkve. — Langenbeig: 16.30 Popoldanski koncert. — 20.10 »Requiem«, J. Brahms (soli, zbor in orkester). — Rim: 17. Koncert: nabozna glasba. — 21. Vokalni in instrumentalni koncert. — Berlin: 18 »Pasijon po evangeliju sv. Mateja«, J. Bach. — Katowice: 20.15 Nabozna glasba. — London: 16 Lahka glasba. — 19.30 Koncert vojaške godbe. — 20.45 Komorna glasba. — Muhlasker: 16 »Mesija«, oratorij, Haendel. — 17.15 »Requiem«, Kaun. — 18 »Kristusovo trpljenje«. — 19 Vokalni moški kvartet. — 19.35 »Maša v Asduru«, Schubert. — 20.30 Kristusove legende. — 21 Komorna glasba. — Mor. Ostrava: 19.15 »Stabat mater«, oratorij. — 20.30 Praga. — Leipzig: 16 »Torquato Tasso« Goethe, drama.

MALI OGLASI

Vsaka drobna vrstica 1:30 Din ali vsaka beseda 50 nar. Najmanjši oglaš. 3 lin. Oglasi na devet vrstic se računajo v 1 lin. Za odgovor znamo. Na vprašanja brez znamke ne odgovorjamo!

Službe iščejo

Službo išče

starejši trgovski sluga. Prevzame tudi vrtna dela. Naslov v upravi pod št. 3491.

Službodobe

Sprejem

12 dobrih delavcev za napravo bukovih drv za žganje oglja. Dela je za par let. Oglasiti se je takoj na upravo lista pod št. 3464.

Kuharico

čmečko, inteligentno, vajeno vseh gospodinjskih del, pridno in pošteno, išče večja trgovska hiša v mestu na deželi. Nastop 15. aprila. Ponudbe nasloviti na Peter Setina, Radde-Zidani most.

Učitelja

išče tamburaški zbor v Ljubljani. — Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 3510.

Organist in cerkvenik ki bi lahko vodil tudi posle občinskega tajnika, dobi dobro službo. Nastop 1. maja. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod št. 6000.

Kuharico

samostojno, ki opravlja tudi druga domača dela, išče družina 3 oseb. Ponudbe pod značko »Za Kranj št. 3506« na oglasni oddelek »Slovenca«.

Rabim prodajalko

za mešano trgovino na deželi, predpogoj perfekt. nemški jezik, v prostem času pomoč kuhinji in gostilni. — Oferte z prepisi spricelav, kateri se ne vrnejo, je poslati na oglasni oddelek »Slovenca« pod »Pridna in poštena štev. 3508«.

Na kaj čakate?

Vi ste še vedno nezaposleni? Drugi služijo že več tednov s pomočjo našega novega hišnega obrta. Pouk je brezplačen. Vam je li težko napisati pismo? Radi pošljemo obširna navodila, ako priložite znamko za odgovor. — Zadruga inšoslov. pletalca, Osijek.

Pouk

Čamernikova šolerska šola Ljubljana, Dunajska c. 36 (Jugo-avto) Prva oblast koncesionirana Prospekt zastoni. Pišite pošto!

Vnajem

Poslovni prostori, trije, pisarna, se oddajo avgusta meseca na Aleksandrovi cesti 5, pritičje. Pojasnila daje hišnik.

Lično kmeč. posestvo blizina Ljubljane, hiša, vrt, njive, se odda posamezno ali skupno takoj ugodno in najem. Naslov v upravi lista pod 3493.

Veliki prostori

za skladišče lesa, ali drugo, a hlevi, pisarnami, stanovanjem itd., so takoj oddati ob Dunajski cesti v Ljubljani. Društvo posestnikov, Salendrova 6

Stanovanja

Mebel solčna soba z elektriko se odda na Rinski cesti. Naslov v upravi pod št. 3494.

Soba

s posebnim vhom, meblirana se takoj odda gospodu v bližini cerkve Sv. Petra. — Naslov se poizve v upravi pod št. 3472.

Solčno stanovanje

3 sobe, kuhinja, poselska soba, kopalnica in pritlikline, se odda v novejši hiši v strogem centru mesta solidni stranki s 1. majem. — Ponudbe pod »Mirna hiša št. 3507«, na upravo »Slovenca«.

Razno

Imate li

sina ali rojaka vojaka? Ali nekoga, ki bo postal sedaj vojak? Mu hočete narediti veselje, ki Vas stane samo 28 Din, a njemu olajša službo? Pišite nam še danes. Commercica, Osijek.

Posestva

Nova hiša

pod Rožnikom, dvostanovanjska in z vrtom, je naprodaj za 115 000 Din pri Društvu hišnih posestnikov v Ljubljani, Salendrova 6.

Stavbna parcela

3000 m², v bližini Dunajske ceste, vodovod in elektrika že zraven, po 37 Din naprodaj. Naslov pod št. 3492.

Na prodaj

sta dve lepi vinogradniški posesti

v ormoško ljutomerskih gorah z lepima stanovanjskima hišama ter več manjših in večjih hiš v Središču z več ali manj posestvom. Informacije iz prijaznosti daje gospod Anton Turin, Ivanjkovci.

Kupino

Rabljeni:

primož (Schraubstock), Schneidzeug 2/3, nakovalno, ročni vrtni stroj (Bohrmaschine) kupim. — Feliks Tavčar, Vodice nad Ljubljano.

Srečke, delnice, obligacije

kupuje Uprava »Merkur« Ljubljana - Selenburgova ulica 6 II nadstr.

Ia bukova drva

kupim vsako količino fr. Zagreb. Na ponudbe brez cene se ne oziram. Skladite drva, Ivica Praznik, Zagreb, Draškovičeva 54.

Vsakovrstno

zlato kupim po najvišjih cenah CERNE novetv Ljubljana Wollova ulica št. 3.

Prodamo

Pohištvo

češnjevo, najceneje kupite pri Iv. Mrharju v Stanezičah pri St. Vidu.

Lepega bika

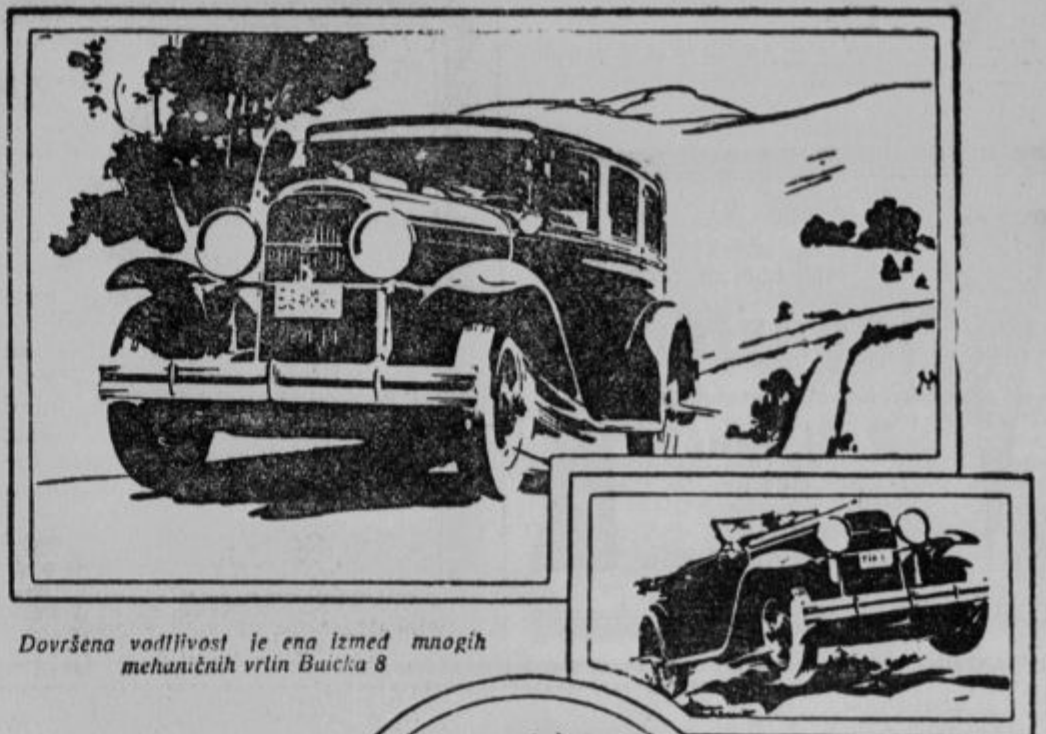
montafonske pasme, stara 19 mesecev, teža 500 kg, ima naprodaj po zmerni ceni Franc Vidrih, posestnik, Čatež št. 7, p. Struge.

Pubasto perje

čisto čohano po 48 Din kg druga vrsta po 38 Din kg čisto belo gosje po 130 Din kg in čisti puh po 250 Din kg Razpošiljam po poštnem povzetju L. BROZOVIC - Zagreb Ilica 82. Kemična čistilnica perja.

Sposobnost Buicka 8

na cesti tekmuje z njegovo razkošno vnanjostjo!

Dovršena vodljivost je ena izmed mnogih mehaničnih vrlin Buicka 8

OD luksuzne notranje opreme pa do pokrova na motorju je karoserija Buicka 8 prava mojstrovina. In res: že sama karoserija, ki je Fisher zanjo napravil načrt, dovolj poudarja Buickovo popularnost pri vseh ljudeh širom sveta, ki znajo ceniti lepoto. Toda lepa vnanjost je samo en del vrlin Buicka 8. Da ta voz prav prečene, si morate ogledati njegov

Prožnost Buicka 8 dokazuje njegovo nedosegljivost pod takimi pogoji

Dovolj močan motor, da zvozi tudi po najslabših cestah

motor - preizkusiti ga na vožnji - prepričati se o njegovih odlikah v najslabših okoliščinah: na isti način so prvi Buick 8 preizkusili na preizkuševalnem terenu družbe General Motors. Recite našemu zastopniku, naj vam priredi poskusno vožnjo.

BUICK 8

GENERAL MOTORS CONTINENTAL S. A.

Oakland limusino

ugodno prodam ker nameravam kupiti odprto voz. Naslov v upravi pod št. 3471.

Voz dir

1.50 x 3.60, močan — je naprodaj. Ivan Mrhar, mizar, Stanezič, pošta St. Vid nad Ljubljano.

Tovorni avto

enotonski, v dobrem stanju, prodam za 20 000 Din. Ogled v garaži Kopac, Bleiweisova cesta 52.

Automobili

rabljeni, Peugeot, Fiat, Steyr in drugi, nadalje avtobusi in tovorni ter motocikli — po najnižjih cenah. O. Žužek, Ljubljana, Tavčarjeva 11.

Gostilničari,

hotelirji, pozor!

Vsled likvidacije razprodajam celotno vinsko zalogo in sicer: Izborno štajersko belo vino po Din 4 in sladki prosek po Din 16 liter.

Gjuro Valjak, Maribor.

Proda se konj

5 let star, srednje težak, 17 pesti visok, bram, brezhiben — radi nerabe. Poizve se Jeranova ul. 19

Štedilnik

in železne postelje naprodaj. Lesar, Tržaška cesta, Glince 3.

Vino cenejše!

Gostilna »Ražem« na Zabjeku je znižala za praznike cene pri vinu. Točijo se prvovrstna dalmatinska, štajerska in dolenska vina in pristni kraški teran. Danes in v petek sveže morske ribe! — Se priporoča Anton Ražen.

Obrt

Tlakovanje

dvoršč, cestnih jarkov izvršuje solidno in ceno Franc Babič, tlakar, Maribor, Dajkova ulica 8 b.

Učitelj

iskrinaste otrobe kupite odvisne pri cerkvi A. VOLK, LJUBLJANA, Rističeva cesta 28

»Javor«

lesna industrija v Logatcu ima svoj lokal za pohištvo tudi v Ljubljani. v novi palači Vzajemne zavarovalnice.

Prava bivolova kvaša (buffel-Beize) za podo v rumeni, ružavi in rdeči barvi 1 kg Din 54, 1/2 kg Din 30 se dobi, tudi po pošti, v specialni trgovini bar. F. Weiler, Maribor, Gosposka ulica 29.

Živi karpi

ščuke, lini — veliki petek tudi

postrvi

po najnižjih cenah pri tvrdki

Ferd. Greiner

Maribor, Gosposka 2.

Potrni neizmerne žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znanem pretresujočo vest, da je naša iskrenoljubljena življenska tovarišica, oziroma mati in sestra, gosp.

Maček Antonija

zasebnica

v sredo 1. aprila 1931 ob pol 5, po kratki mučni bolezni, previdena s tolažili sv. vere, v 45. letu svoje dobe, bogu vdano umrla.

Pogreb nepozabne pokojnice se bo vršil v petek 3. aprila 1931 ob pol 16 iz mrtvašnice na mestno pokopališče v Pobrežju.

Sv. maša zadušnica bo darovana 7. aprila 1931 ob 6 v župni cerkvi pri sv. Magdaleni.

Maribor, Smarje pri Jelšah, Graz, Sisak, dne 1. aprila 1931.

Bučar Alojzij, Vrečko Alojzij, sin. Julci Zidar, Lenčka Čop, Neža Kolenz, Fani Gross, sestre — ter vsi ostali sorodniki.

Brez posebnega obvestila. Mestni pogrebni zavod Maribor.

Potrtega srca naznanjamo tužno vest, da nas je zapustil naš ljubljani soprog, oče, stari oče itd., gospod

Ivan Majdič

posestnik

previden s tolažili svete vere, dne 31. marca ob pol 9 zvečer.

Pogreb nepozabnega pokojnika se bo vršil v petek, dne 3. t. m. ob 9 dopoldne na pokopališče v Drago.

Mrastnik, dne 1. aprila 1931.

Marija Majdič, žena.

Ivan, Franc, Štefan, Marija in Jožef, otroci.

SIEVERT ORIGINAL

Bencinske svetilke za varenje in varilni bet

— 50-letna izkušnja —

Mnogo milijonov v rabi preko celega sveta in povsod priznani in zahtevani kot najboljši.

Dobiva se v vseh dobro založenih trgovinah z železnino.

AKTIE-BOLAGET MAX SIEVERT STOCKHOLM (Schveden)

Pred nakupom

otroških vozičkov

si ogledjte zalogo

tv. Josip Kveder Ljubljana, Krekov trg 10

Popolnoma pristna

damatinska in štajerska vina

si nabavite za praznike

najceneje v poznani točilnici

»VINSKA KLET«, Celje, Dečkov trg 6.

Crepe satin

Crepe de chin

Crepe georgelte

Crepe mongole

Crepe suede

Crepe faille

Crepe marochin

Crepe jeanette

Foular

Brokat

Flamena

Angleški in češki kamgarni od Din 150,- naprej.

Čisto volneni Trenchcoati od Din 1.200,- naprej

Huber/us-plašči iz fine velblodje dlake, tudi v Trenchcoatflazoni.

L. ORNIK, Maribor Koroška c. 9.

Ugodne cene! Plačilne olajšave!

Celje

Red božje službe v župnijsko-opatijski cerkvi sv. Danijela je v teh dneh sledeči: Danes na Veliki četrtki in jutri na Veliki petek se pričajo sv. obredi jutraj ob 7. Na Veliko soboto bo blagoslovljen ognja in sv. maša že ob 6 jutraj. Poldnev ob 18 bo Vstajenje. V ostalih cerkvah je Vstajenje: ob 16 pri o. kapucinih, ob 17 pri Marijini cerkvi, na Velikonoč jutraj ob 5 pa pri sv. Jožefu. Verniki se vabijo, da se v teh dneh spominajo odrešilnega trpljenja Kristusovega ter Njega Vstajenja z zbranosjo in spodobnim ter pobožnim posetom sv. obredov in božjih grobov.

60 letnica pisatelja F. S. Finžgarja proslavi Gledališka družina KPD v Celju v soboto 11. in v nedeljo 12. aprila z uprizoritvijo njegove učinkovite drame »Razvalina življenja«. Vstopnice se bodo takoj po Veliki noči dobile v predprodaji v Slomškovi tiskovni zadrugi.

Ga. Pavla Povšetova, ena naših najpopularnejših opernih in koncertnih pevk, priredi 18. apr. zvečer v akustični dvorani Ljudskega doma koncert pesmi in opernih arij. Na klavirju jo spremlja g. Marjan Lipovšek, na violini pa tavnatelj g. K. Sanein. Nekaj pesmi odpoje tudi mlajša Majda Lovšetova. Na sporedu je Smetana, Čajkovsky, V. Novak, Leroux, Kienzl, Marx, Gliere, Schubert, Verdi, Thomas, Proch, Hamilton, Blech in Curran. Koncert se je v istem obsegu z velikim uspehom vršil že v Ljubljani.

V celjski bolnišnici je v torek 31. marca izdihnila 70 letna pestunja Liza Vrhovnik v Oplotnici. Včeraj 1. aprila pa je umrl 37 letni Junij Vukmanič, doma iz Zagreba, zaposlen zadnje čase kot črkostavec v tiskarni brata Rode in Martinčič v Celju. N. p. v m.

Krajevni odbor združenja vojnih invalidov v Celju bo letos dne 3. maja — v slučaju slabega vremena pa dne 10. ali 14. maja — priredi svojo VII. javno tombolo. Ker gre ves čisti dobiček te vsakoletne prireditve v korist vojnih žrtvam, se naprošajo vsa druga društva, da ta dan prepustijo vojnim invalidom.

Koča na Korosici bo odprta in oskrbovana do 12. aprila. Dostop iz Luč preko Planinška. To turo priporočamo samo izvežbanemu smučarju, ker leži koča okoli 2000 m visoko in je teren tipično alpski. Prijave in informacije pri zimsko-sportnem oddelku SPD v Celju.

Ptui

Pogajanja za dobavo in vožnjo gramoza na banovinske in bivše okrajne ceste so se končale s prav dobrim uspehom. Opazilo se je zlasti, da ljudje res nimajo denarja, da gospodarska kriza močno gospodari na lepem Ptujemskem polju. Saj se dražbe še nikdar do sedaj niso udeležili v tako velikem številu kot prav te dni.

Z grablami po glavi. Pri Sv. Bolfenku so naglagali seno na voz. Pri tem so se zlomile ene grablje. Mož Unuk je obdolžil otroke za to malo škodo. Zena Marija jih je branila in opravičevala. Jezno je mož zagrabil za ročaj in s silo z njim zamahnil po ženi glavi. Zlomil je s tem še to, kar je od grabel ostalo celega ročaja. Zeno so morali izročiti v oskrbo ptujski bolnišnici.

Za kuluk na banovinskih cestah so te dni prišla navodila iz Maribora na okrajni cestni odbor. Po tem bi se s delom moralo pričeti že s 1. majem. Malo nerazumljivo so ljudje sprejeli ta poročila. Saj se je že govorilo, da na banovinskih cestah ne bo ljudskega dela, ampak samo na občinskih cestah.

Trbovlje

Razstava ženskih ročnih del. V nedeljo smo imeli priliko, da si ogledamo razstavo tečajnic ženske domače obrti. V dobri 3 mesečne tečaja so se naša delavka dekleta in žene zelo usposobile za domače ročno delo. Zahvaliti se imajo za to g. ravnatelju Račiču kot vodji tečaja, kakor tudi gđ. Sušnikovi iz Prevalj in Humarjevi iz Ljubljane, ki sta jako vestno in marljivo kar cele dneve poučevale. Po izjavi g. ravnatelja Račiča se bo vršil enak tečaj pozimi.

Murska Sobota

Nesreča 10mesečnega otroka. V tukajšnji bolnišnici so prinesli 10mesečno dekletce. Otrok se je oprijel nekega predmeta in se je dvignil, da je stal. Ko se je spustil, je tako nesrečno padel, da si je zlomil nogo.

Zdravstveni dom. Te dni se začne zidati zdravstveni dom, v katerem bo tudi ambulatorij za zdravljenje trahoma. V ponedeljek 30. marca si je ogledal stavbišče stavbni podjetnik Štuhec iz Ljutomerja, ki je prevzel zidavo.

Občni zbor obrtne zadruge. V nedeljo, dne 29. marca se je vršil občni zbor »Skupne obrtne zadruge«. Udeležilo se ga je okrog 200 obrtnikov.

Braslovče

Kako drag nam je znani predavatelj g. prof. Janko Mlakar, je dokazala v nedeljo popoldne dvorana, ko je predaval s skriptičnimi slikami o potovanju po Egiptu in sv. deželi. Predavanja so se udeležili tudi mnogi iz sosednjih župnij. G. profesorju zahvala in na svidenje.

Osemceveni radioaparati za dvorano si je nabavilo naše Prosvetno društvo. Proti mali odškodnini bo govoril in pel vsem, ki si žele poduka in razvedrila.

stlinah ter se pretepal, dokler ga niso zaradi pretepa zaprli. Pri tem je prišlo na dan, da prav tega moža zasledujejo štiri štajerska sodišča zaradi tatvin. Prepeljali so ga na deželno sodišče v Gradec, kjer so ga začeli izpraševati, kje je dekletke Margareta Hollaus, s katero je skupaj zapustil St. Pölten. Sodišče ga je imelo na sumu, da je dekletko umoril in oropal. Pozneje je bil kajpada izkazalo, da ta sum v tej obliki ni bil utemeljen, čeprav je stvarno pustolovski zlikovec nesrečno svojo žrtev pripravil ob vse in povzročil posredno tudi njeno smrt.

Dekle se namreč iz obupa in iz sramu ni več upalo domov k svojim staršem. Od konca januarja dalje je blodila okrog Wellsa ter prosila pri kmetih ter prenočevala po svislih in hlevih, dokler ni od onemoglosti, lakote, žalosti in obupa izdihnila. Starši so vse storili, da bi našli svojo zgubljeno hčer. Vse avstrijske radio postaje so opozarjale avstrijsko javnost nanjo in ji sporočale, da jo starši prosijo, naj se vrne. Dekle najbrže za vse to ni vedelo.

Najfinejšo kapljico dobite v naši kleti in sicer: eviček gadova peč, ljutomerski muškati-silvanec burgundec in silvanec-rizling, pa tudi druge cenejše vrste so na razpolago, — samo brezhibno blago. — Izborna in cenena kuhinja.

Zakon in družina v Sovjetski Rusiji

V marčevi številki znanega vodilnega katoliškega mesečnika »Hochland«, ki ga že nekaj let izvrstno urejuje odlični znanstvenik in ideolog prof. Karl Muth, je izšla daljša razprava dr. Aleksandra Maklecova z naslovom: »Ehe und Familie in Sowjetrussland«. Čeravno se prav o tem predmetu mnogo piše in govori, si vendar oglejmo glavne misli, ki jih razvija pisatelj, ki si je kot profesor ljubljanske univerze pridobil glas tudi brez meje naše države. Autor, ki ga že ime izdaja za pristnega Rusa, gotovo dobro pozna razmere, ki so vladale v zakonu in družini v predrevolucijski Rusiji in mu je zato kot izvrstnemu juristu tem lažje govoriti o tem ter primerjati nekdanje stanje s sedanjim. Poleg tega so mu bili na razpolago originalni ruski in nemški viri, ki obravnavajo zadevno vprašanje in ki jih v spisu tudi večkrat omenja in citira.

Revolucija, po kateri je nastala prava revolucija v vsem javnem in zasebnem življenju, je zadela v družinskem in zakonskem življenju pravzaprav še napolnariarhalne razmere. To moramo imeti jasno pred oči, da je vsaj ruski mušič (kmet) živel na vasi dosti mirno in srečno v svoji družini, dasi so bile gmotne razmere vedno precej slabe. Toda kmet se je držal navad očetov in dedov in po njihovi veri uravnal svojo vero in svoje življenje. Pa je prišel boljševizem in nastavljal sekiro naravnost na korenino, na družino. Iz napolnariarhalnega družinskega življenja je hotel po svoji najradikalnejši komunistični doktrini postaviti čisto novo obliko družbe. Boljševiško prizadevanje je šlo za tem, da popolnoma uniči individualno družino in krščanskem zmislu zakona, zasebno in individualno vzgojo in skrb staršev za otroke pa nadomesti z javno, državno vzgojo. Goichbarg, eden izmed teoretikov, pravi, da mora organizacija državnega skrbstva dokazati staršem, da je javna vzgoja za otroke neprimerno boljše in primernejša nego zasebna, neznanstvena in neracionalna vzgoja staršev, ki nimajo niti moči niti sredstev, kakršna so na razpolago organizirani družbi. Podobno govori ga. Lilin, da je družina segoistična in napolni otroka z antisocialnim in egoističnim mišljenjem. Tako bi lahko navedli še mnogo enakih izjav, ki pa se vse družijo v misli, da je družina in zakon umirajoča institucija, ostanek meščanskega režima in mora v bodočnosti izginiti. Znana sovjetska politikarica ga. A. Kollontaj trdi, da se proletarec, delavec ne sme vezati, ker ga to ovira pri njegovem delu; proletarec se mora žrtvovati predvsem svojemu delavskemu razredu, služiti interesom svojega razreda in ne skrbeti za svojo osebno ugodje in si ustanavljati družino. Razen tega zahteva to interes žene same in njena neodvisnost, zahteva pa tudi korist gospodarstva! Tako je sovjetoem gospodarski moment daleč pred vsako osebno koristjo žene in matere; družina, vzgoja otrok in osebnost se mora umakniti javnemu gospodarstvu! Ščasnoma mora država nadomestiti vsako družino, vzgojo in skrb otrok pa prevzeti v svoje roke.

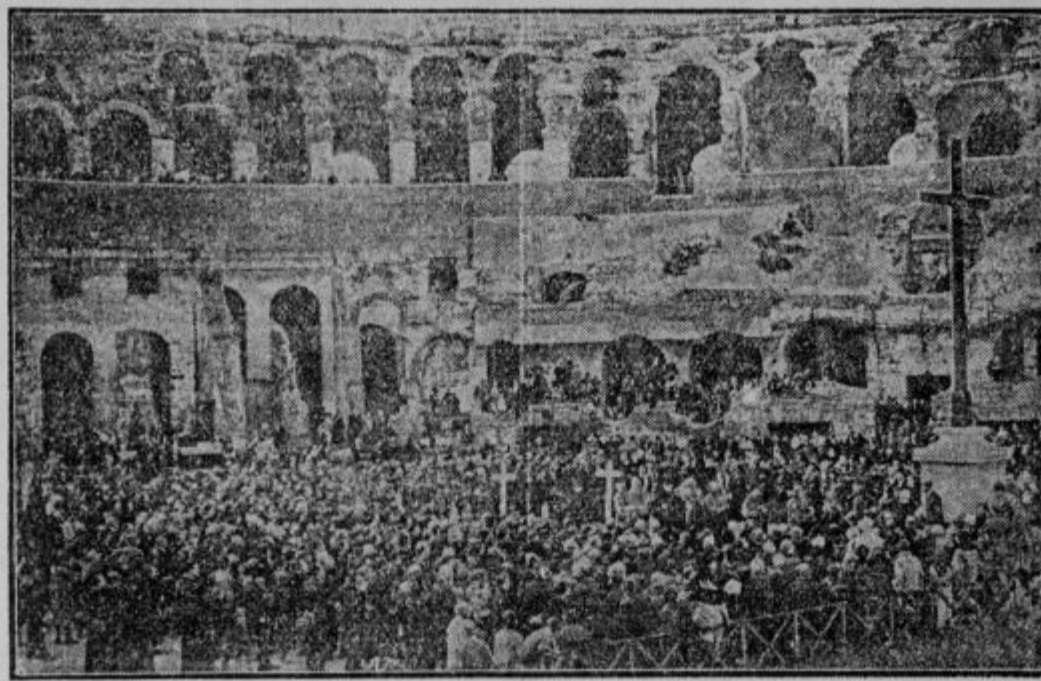
Tako so zahtevale prve navedbe in postavbe iz leta 1918, pridružile so se jim postavbe iz l. 1926, v katerih se določa »zakonsko« pravico. Te postavbe upoštevajo samo fiktivne in registrirane zakone, določajo način sklepanja in razdruževanja zakonov in podobno. Tukaj je morda še večja napaka in rana sovjetskega prava, ker jemlje zakon kot nekakšno brezposledno pogodbo med možem in ženo, ki jo lahko kadarkoli in iz kakršnegakoli vzroka razveljavita! Za razdružitev zadostja lahko tudi najmanjše nesoglasje med zakonskima in se zakon razveljavi, ako to zahteva le eden izmed zakoncev. Tako pripoveduje znani angleški filozof C. E. Joad, ki je nekoč na svojem potovanju skozi Rusijo obiskal neki »urad za sklepanje in ločitev zakonov«, v katerem se je onega dne sklenilo 50 parov, ločilo pa 25 parov! Stvar gre kakor na pošti in je prav podobno tudi urejeno: žena pride v takšen urad in pove, da bi se greda ločiti od svojega moža. Uradnik ji da listek, ki ga mora izpolniti; na listek pa mora zapisati samo svoje ime, starost, stan in če hoče po ločitvi zopet prevzeti svoje dekliško ime. Končno je še rubrika, kjer naj bi zapisala vzrok zakaj se hoče ločiti od svojega moža. Uradnik ji da listek, ki ga mora izpolniti; če sama noče. Zatem dobi od urada listek, s katerim je pred pravom ločena. Vse to traja dobrih pet minut! Nič več ni treba, da se »zakone« sklene!

Najbolj so se udali temu razdružanju in neomejenemu divjemu zakonu meščani, kjer je bila že pred revolucijo morala nižja ko pri ljudstvu. Glavna mesta kakor Moskva, Kijev, Leningrad in drugod so prava klotišča razdruževanja in nemorale, da o tem ni ne vredno ne mogoče pisati! Množično in mnogomnožje je na dnevnem redu, celo krvoskrupna razmerja niso nič kaj redka. Najhuje pri vsem tem pa je dejstvo, da je vse to legalizirano po državnem pravu, ki takih protinarnaravnih razmerij seksualnega življenja le ne da ne prepoveduje, marveč rajši pospešuje in priporoča!

Precej drugačno sliko pa dobimo, če pogledamo na deželo, med kmete. Tukaj je nalečela neomejena pobota, ki jo je legalizirala država, na oster odpor. Zakon je preprostem in kolikor toliko vernemu človeku sveta zveza, ki se ne da kar meni nič tebi nič razdreti. Zato tudi večina zakonov sklenjenih pred cerkvenim zastopnikom (popom) in le 10 do 20 odstotkov zakonov se na deželi še danes sklene brez duhovnika. Po mestih je pač drugače kot sem bil malo prej dejal, in je skoraj narobe: tam se toliko zakonov sklene brez cerkvenega zastopnika kakor se jih na deželi brez civilnega. Pri tem pa moramo misliti, da ima v mestu komunistična stranka vse večji vpliv in ni nobena skrivnost, da velja za politično nezanesljivega državljan in prideš tudi ob službo — če se izve, da si bil cerkveno poročen! In če se hočeš mashevati nad svojim neprijateljem, ni treba nič drugega kot da ga naznaniš, da hodi v cerkev in svojo dečo vzgaja v cerkvenem duhu. Zato si lahko mislimo koliko zakonov se sklene skrivaj pred duhovnikom, ne da bi sploh kdo izvedel in registriral. Seveda takšen zakon pred državo ne velja, ker prizna edino pred civilno oblastjo zvezana zakonca. Takšna »reformacija« družinskega življenja torej ni našla odobravanja pri kmetu, ki je po svojih zastopnikih iznova in iznova protestiral pri vladi in zahteval spoštovanje zakonske zveze. Tožbi kmetov so se pridružile tudi uvidnejše žene, ki so spoznale, da se njihova čast gasi in

tepta v blato in da postajajo samo sredstvo za zadostitev moški sili. In končno so prišli do tega spoznanja vsi trezni politiki in gospodarstveniki, ki jim je kolikaj za zdravje in napredek svojega naroda, država je morala odnehati in dati družini več pravice do otrok in spoštovanja med zakoncem. »Življenje nam je pokazalo, da še nikakor ne moremo uresničiti misli, da bi država skrbela za vse potrebne otroke«, je priznal justični komisar Kurski.

Toda ves odpor in nenaklonjenost kmetov do novih zakonskih in družinskih razmer nam bo postal popolnoma razumljiv šele tedaj, če si predložimo strašno podivjanost in spolno razbrzdanost med doraščajočo mladino, ki je vzraščala po navdilih sovjetskih reformatorjev in modrakov. Spoštovanje do staršev je izginilo iz otroških src, vsak otrok dela kar se mu zljubi; zato se množijo zločini, tolpe zapuščenih otrok tavajo in se potepajo po mestih. Otroci, ki ni zadovoljen s svojimi starši, se lahko javno loči od njih in kijeviski časopis »Proletarskaja pravda« je l. 1930 določil posebno rubriko, v kateri so otroci javljali svoje ločitev od staršev. Samo en primer, kaj vse se je pisalo pod to rubriko: »Moj oče je služabnik verskega kulta. Jaz, njegov sin, sovražim v smislu nove socialistične ideologije škodljivo ideologijo svojega očeta in sem se že pred dvema letoma fiktivno ločil od njega. Sedaj se vpričo vseh delovnih ljudi za vselej ločim od njega«. Tako je napisal sin nekega popa Močuzovskega. Taki složitveni oglasi so posebno pogosti pri nekoč premožnih ali vplivnih ljudeh višjih slojev, ki pod novim režimom nimajo nobene pravice in ne morejo dobiti nobene službe.

Veliki teden v Rimu. V tednu pred Veliko nočjo se srečata v Koloseju v Rimu dva veka: na mestu, kjer e kot amfiteater videlo mučeniško smrt tolikih kristijanov, postavijo križ, okrog katerega se zbirajo tisoči in tisoči, da opravijo svojo pobožnost.

Pretresljiva otroška tragedija

23 šolarjev v snežnih zametih

Towner (Colorado), 29. marca.

V nekaterih delih Severne Amerike so divjali te dni strašni viharji in snežni meteži. Pri tem vremenu se je zgodila tudi ta-le strašna tragedija:

Avtobus, ki je vozil 23 otrok, starih od 8 do 14 let iz šole v mesto domov, je zunaj na prostem presenetil strašen vihar. Voznik je skušal priti do prve telefonske postaje, da bi po telefonu poklical pomoč. Toda to se mu ni posrečilo in je obtičal v zametih. Vihar je razbil dve šipi v avtobusu. Otroci so se skušali v strašnem mrazu rešiti na ta način, da so iz sedežev napravili grnado in jo zažgali, da bi se greda pri ognju. Kljub temu je med tem, predno je prišla pomoč, zmrznilo že 5 otrok. Ko so v mestu zvedeli za otroško tragedijo zunaj na planjavi, so odposlali letalo, ki je prineslo prvo pomoč in zdravnika.

Zdravnik, ki je bil prvi na kraju nesreče, popisuje tragedijo in slavi otroško požrtvovalnost, ko so drug drugemu pomagali in drug drugega hoteli rešiti pred smrtjo.

Zdravnik pripoveduje, da je 23 učencev in učenk prebrižno soboto odšlo iz šol v mesto, da bi

Predsednik vrhovnega španskega vojnega sodišča odstavljen. General Burguette, predsednik vrhovnega vojnega in mornariškega sodišča, je bil odstavljen, ker je časopisom dal izjavo, da bo nastopil proti vsakemu generalu, ki bo poskušal uvesti vojaško diktaturo.

Ta razvrtnost med mladino je dosegla že takšne meje, da se nad njo grozijo že sami začetniki komunizma in voditelji revolucije, ki so bili vzgojeni v docela drugačnih razmerah. Sedanjí rod je tako plitev, materialističen in podivjan, da so že vsi resnejši državniški in vzgojitelji začeli zmajevati z glavami... Autor citira več izjav najrazličnejših mož, ki jih pa tukaj ne moremo vseh navesti, ampak naj povemo le besede, ki jih je izrekel sam Lenin (navaja Buharin): »Ta teorija (nebrzdano spolno izživanje v svobodni ljubezni) je docela zmešala našo mladino. Zato ni ta nauk po mojem prav nič marksističen in se ni zdi celo kot nevaren družbi!«

To bi bilo nekaj glavnih misli iz bogate in obsežne razprave, ki jo pisatelj sklene z besedami: »V Sovjetski Rusiji je družina omajana, a ne uničena. (Podčrtal jaz). In to dejstvo nam pove več kot vse abstraktno razmotrivanje in kot vsa subjektivna mnenja. K tem, premisleka vrednim besedam, bi jaz dodal samo še to, kar pravzaprav logično sledi prejšnjim izjavam: kljub vsem krivicam in nasilnostim, ki jih trpi ruski človek danes od svojih »sodrugov«, ne smemo obupati nad ruskim narodom! Kljub brezvestju in nemoralu, ki naraščata dan za dnem (če hočemo biti iskreni, pogledajmo kako je v tem oziru drugod, po državah, ki ne odobravajo komunističnega sistema!), ne bomo obupali nad nesrečno Rusijo. Sicer se ne bomo zanj napovedovali kakor to v lastno škodo delajo Nemci, pač pa bomo tem bolj goreče prosili in molili, da bi se ta plemeniti narod iznova dvignil in stal v luči in moči, ki mu po vsej pravici pripada.

M. Crnkovič.

Vsakomur dostopna **ZADRUŽNA** **KLET** Kongresni trg 2

toči za praznike na dom vsa vina 2 Din pri 1 ceneje